

* AVE *

Svećić

MARIA

AUGUST, 1951

FROM:
FATHER BERTRAND
St. Mary's, Lament

dup.

Ave Maria

Nabožni slovenski mesečnik

VSEBINA:

Žetev - P.Bazilij ofm	225
Marijina krona - škof dr.Gregorij Rožman ...	227
Samostanski poklic - P.Aleksander ofm	229
Večer na vasi /pesem/ - M. Jakopič	232
Tudi to so priče... - Iz "Ožnanila"	233
Zgodba ljubezni - Priredil Fr.I.F.....	235
Mati prečista - P.Kazimir ofm	238
Marijo so kronali /pesem/ - P.Krizostom	239
Maria Goretti - Prevedel p.Odilo ofm	242
Spomini "romarja" - Fr. Blaž ofm	246
Po kraljestvu križa	248
Lemontski odmevi	250
Kramljanje na zapečku	253

Urejajo in izdajajo

SLOVENSKI FRANČIŠKANI

v Združenih državah ameriških

Glavni urednik - Editor: Fr. Martin Stepanich OFM

Upravnik - Business Manager: Fr. Cyril Shircel OFM

*

Naslov - Address: AVE MARIA, Box 608, Lemont, Illinois

Telephone : Lemont 873

*

Naročnina - Subscription rate: Za U.S.A. in Kanado \$ 2.50 - Za inozemstvo \$ 3.00

*

Naročnina je Tvoj dar slovenskim fantom,
ki se v lemontskem semenišču pripravljajo
na duhovniški poklic.

Naročnikov in dobrotnikov se lemontska frančiškanska
družina spominja pri dnevnih molitvah, zlasti pri
svetih mašah.

*

Printed by AVE MARIA PRESS, Lemont, Illinois

*

Published once monthly - twice in October - by the Slovene Franciscan Fathers,
Lemont, Illinois, in the interests of the Commissariat of the Holy Cross.

Entered as second class matter at the post office of Lemont, Illinois, under the
act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided
for in section 1103, act of October 3, 1917. - Authorized July 14, 1945.

Žetev

SI že kdaj stal ob žitnem polju in zrl na neizmerno zlato morje, ki valovi v poletnem vetru? Kako veličastni prizor! Sonce poljublja klase, da še močnejše zlatijo. Težki so, kar pripogibajo se na tankih stebelcih, ko se veter igra z njimi. Klas ob klasu: vsi polni, bogati, plemeniti... Hej, kaj bi brez njih ubogi ljudje! Kaj bi brez kruhka, mehkega in okusnega, da se zobje kar sami zagrizajo vanj!

Pa pride gospodar, pregleda polje, zmane v dlaneh klas in vidi, da je zrel. Čas je prišel. Pošlje žanjice, ki z znamenjem križa prično svoj veseli posel. Srpi se blešče v soncu in pisane rute plapolajo v vetru na sklonjenih glavah, in klas za klasom pada na zemljo, iz katere jepil življenje in rasel v zrelost. Ste že poskusili, kako prijetno je vezati snope? In kako prijetno je zmlačena zrna dvigati z zlatega kupa in držati v pesti, da se zrnca izgubljajo med prsti in padajo nazaj na kup, prav kakor pesek v peščeni uri. Bogastvo, vsakdanji kruh.

Stojim ob njivi, gledam to morje in premišljujem: Kaj ni takale njiva naše življenje? Sami jo imamo: prejeli smo jo od Stvarnika zase in sami jo moramo požeti. Kaj je naše žito že obrodilo? Kakšni so klasi? Sami smo si izbrali setev - zdaj smo sami krivi, če je več ljuljke kot pa rume-nega bogastva. O, njiva življenja! Dvajset, trideset... osemdeset let te že obdelujem. Kmalu bom žel svoj trud: vrnila mi boš prav toliko, kolikor sem ti jaz stregel. Sam sem si kriv, če moja življenjska žitnica ne bo tako polna, kakor bi bila lahko...

Ob pogledu na žitno polje pa se nehote spominjam tudi one prelepe svetopisemske zgodbe, ko je takole polje gledalo Gospodovo oko. Moral je biti lep prizor, ki je Gospoda spomnil na žetev duš, zaradi katere se je učlovečil in nastopil pot križu naproti. "Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev..." (Mt 9,38) so Njegove besede. Da, žetev je velika, manjka pa naših prošenj za delavce, ki jih primanjkuje. Ni prav, da pozabljamo na Gospodovo njivo. Blagoslovil bo polje našega življenja, če bomo molili za svetovno polje Njegovega kraljestva, ki kliče po žanjich, pa jih ni dovolj.

Kaj vse mi govori en sam pogled na žitno polje!...

P. Bazilij ofm

VZETA JE MARIJA V NEBESA;
RADUJEJO SE ANGELI IN HVALIJO
TER SLAVIJO GOSPODA. ALELUJA.

Iz praznikove svete maše

Marijina krona

Govor škofa dr. Gregorija Rožmana ob
priliki jubileja lemontske Marije.

veliko slovesnostjo je pred petindvajsetimi leti tedanji ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič kronal posnetek milostne brezjanske podobe Marije Pomagaj, ki jo tu na lemontskem griču častijo. Danes obhajamo srebrni jubilej tega dogodka.

Čemu ta krona na slikano podobo, ki se mnogim zdi nasprotna umetniškim in estetičnim pravilom? Kakšen pomen ima?

Marija je Kraljica. Bog sam jo je postavil za Kraljico v nebesih in na zemlji. Opremil je njeno dušo z milostmi in nadnaravnimi darovi, ki so vredni njene kraljevske časti. Marija je pa tudi s telesom v nebesih, zato je Bog tudi njenemu telesu dal vidno odliko, ki jo označuje za kraljico. Po našem je krona znak kraljevske oblasti in časti. Ali je Bog Mariji dal krono, kakor si jo mi mislimo, ali ji je dal drugačen nebeški znak, ne vemo. Sveti evanĝelist Janez je v svojih videnjih gledal nebeško kraljico in njeno "krono", ki je ni mogel drugače opisati, kakor da je primerjal žareči diadem okrog njene glave z vencem zvezd: "Žena, obdana s soncem, in na njeni glavi venec iz dvanajstih zvezd." - Če pa je Bog Marijo "kronal", ji smemo in moramo tudi mi dati znak kraljice, krono, saj je v svoji slavi vredna vseh kron. S krono jo počastimo, jo priznamo za svojo Kraljico, se ji izročimo in ji izrazimo svojo vdanost: "NAŠA

Kraljica si, Marija Pomagaj, mi pa Tvoji vdani, zvesti in pokorni služabniki!"

Toda, kakšna krona bi bila vredna nje, ki je slavljena nad vse stvari? Če bi spletli v njeno krono najsvetlejše diamante, najbolj živobarvne drage kamne in najdražje bisere, kar jih zemlja ima, bi krona še ne bila vredno počeščenje nebeške Kraljice. Vsaka krona, ki je delo človeških rok, je samo simbol, znak tiste krone, ki jo Marija želi od nas prejeti, ki je nje res vredna.

MI smo njena krona! Tako nam Marija pravi, kakor je sv. Pavel pisal Filipljanom, prvim kristjanom v Evropi: "VI ste moje veselje in moja krona" (4,1). Da, mi smo kakor pester venec cvetic okrog nje, mi smo njena krona, ki se blesti v lepoti božje milosti, katero nam ona posreduje, ki je Srednica vseh milosti. Kakor smo različni po značajih in sposobnostih, kakor je različno naše življenje in njegove razmere, tako je njena krona čudovita v raznolikosti in pestrosti, seveda če smo res njeno veselje in njena krona.

Ali smo taki, da nas more biti Marija vesela? Ali smo taki, da njeno poveljano in poduhovljeno oko vidi v naših dušah lepoto posvečujoče

Tako veličastne procesije ameriške Brezje že dolgo niso videli, kakor na letošnji jubilejni slovesnosti. Milostna podoba je šla z nami...

+ + +

ljane svoje veselje in svojo krono, jih poziva, naj stanovitno taki ostanejo: "Tako stojte v Gospodu!" To je Pavlu priljubljen izraz, ki ga v svojih pismih pogosto ponavlja: Stojte v veri! Isto nam pravi Ma-

rija. Da bomo torej njeno veselje in njena krona, stojmo trdni v veri. Trdno verujmo vse resnice, ki jih Cerkev uči. Svoji Cerкви je Kristus izročil ves nauk, ves zaklad božjega razodetja. Njej je poslal Svetega Duha, da jo razsvetljuje in varuje vsake zmote, da božjo resnico nepopačeno in čisto uči in izroča iz roda do roda do konca dni. Vera ni nekaj nedoločenega, meglena predstava nekega višjega bitja, o katerem se ne ve prav, kaj je, kakor mnogi ljudje mislijo. Vera je določen in jasen nauk o Bogu, ki je OČE in Stvarnik vsega vidnega in nevidnega, ki je SIN, učlovečeni Odrešenik, ki je SVETI DUH, delujoč v svetih zakramentih v naše posvečenje in v sveti Cerкви, ki je kraljestvo božje na zemlji.

V tej veri stojte, ne kakor otrok na majavih nogah, ki pri vsakem tretjem koraku pada; ne kot bolnik, kile s težavo prestavlja noge v katerih ni več moči. Stojte s trdnimi nogami kakor hrasti, pripravljeni na nepričakovane sunke od vseh strani, da jih vzdržite in ne padete. Stojte, kadar Bog dopušča, da se vaša vera boleče preizkuša: Kadar ste prezirani, preganjani in krivično obsojeni zaradi svojega verskega prepričanja in zvestobe Kristusu in

milosti in vzvišenost božjega življenja? Ali smo taki, da njeno brezmadežno Srce čuti toploto božje ljubezni, ki gori v naših srcih in žari iz nas v dejanjih ljubezni do bližnjega? Kaj pa, če namesto tega vidi v nas gnilobo smrti brez posvečujoče milosti, da smo pred njo pobeljeni grobovi, zunaj s cvetjem okrašeni, znotraj pa polni trohnobe, polni nevoščljivosti, napuha, grešne poželjivosti? Če smo takšni pred Marijo, potem nismo njeno veselje, nismo njena krona. Potem ji tudi zlate krone, ki jih darujemo njenim slikam in kipom, ne ugajajo, ker ničesar ne značijo, same po sebi pa v nebesih nimajo vrednosti.

Ob spominu na kronanje te slike pred petindvajsetimi leti se moramo znova jasno zavedati: MI moramo biti krona Mariji, MI ji moramo biti v veselje, potem šele ji bo zlata krona ugajala, ker bo vnanji znak naše notranje čistosti, svetosti in pestre lepote naših krščanskih kreposti. Obnovimo si to spoznanje! Zakaj, če mi, verni Slovenci, nismo živa Marijina krona, potem je Marija pri nas še brez krone, pa čeprav smo sliko Marije Pomagaj na Brezjah in v Lemontu okrasili z zlato krono.

Ko je sv. Pavel imenoval Filip-

Cerkvi, kakor v teh časih naši rodni bratje in sestre v domovini; kadar vas omamlja pogansko živeči svet, v katerega vas je poslal Bog, ne da v njem utonete, marveč da z zgledom krščanskega življenja kažete, kako naj dobrine tega sveta uporabljamo, da bolj gotovo večne dosežemo. Stojte v vseh preizkušnjah kakor je stala Marija v uri najtežje preizkušnje pod križem, na katerem je umiral njen Sin v naše odrešenje.

Tako stojte v veri iz moči Jezusove milosti.

Iz trdne vere je prišel na Marijo ves blagor, kakor ji je povedala Elizabeta: "Blagor ti, ki si verovala, zakaj spolnilo se bo, kar ti je povedal Gospod." Tako bo blagor tudi nam, če bomo stali trdno in stanoviti v veri, zakaj Gospod bo izpolnil vse, kar je obljubil tistim, ki vztrajajo v veri do konca.

Samostanski poklic

P. Aleksander ofm

Meseca avgusta bodo po naših sestrskih domovih imeli nenavadne praznike, ki o njih svet malo ve in če bi z njimi hoteli svetkovati, bi se čudili slovesnemu razpoloženju teh "zaprtih" Kristusovih nevest.

Mislím na dneve sprejemov, obljub in redovnih obletnic polaganja obljub po samostanskih hišah.

Oni dan sem prisostvoval takemu krasnemu obredu. Bilo je pri Sv. Školastiki v Chicagu, kamor smo se odpravili nekateri frančiškani, da se udeležimo slovesnosti zlatih obljub znane sestre Cirile Zupan (Bog ji daj še mnogo let!).

Že o obredu samem bi lahko napisal dolge članke, o lepoti sprejema redovnice, o globokem pomenu dolgoletnih molitev, blagoslovov, simboličnih dejanj. Toliko je nanižanega v vez obredov, da komaj

obredom slediš, če se hočeš le kaj zamisliti in zastrmeti v bogato zakladnico Cerkve, ki se ti tak dan odpre.

Stal sem kot diakon in gledal v obraze svetih nevestic, z zelenimi vencí na glavi, vdanimi očmi in s svetim drhtenjem po božji ljubezni v njihovih dlaneh in licih. Zaželel sem si, da bi mogel premnoge matere in očete pripeljati takole v cerkvico ali sestrsko kapelo, ko se Bogu mlade duše posvečujejo. In zagotavljal sem sam sebe: Ni Bog, da bi ne mogel tem staršem odpreti trde glave in zakrknjena srca, da bi raje svojim otrokom dovolili in bi pogosteje otrokom govorili o lepoti deviškega poklica, ki se z večno zavezo posveti duhovnemu posvečenju lastne duše in duš drugih.

Tiste dve uri med obredom sem imel svete misli. (S tem nisem bil raztresen, upam.)

Zakaj je tako malo poklicev v sestrski stan?

Prvič: ker svet nima pojma o pravi sreči. Samo za čast mu je, za denar, za materialni dobiček, za uveljavljenje v poklicih, ki nosijo v gmotnem oziru. Vsak drugače misli o sreči in drugače odgovarja vprašanju: Kaj je sreča?

Pa je temu vprašanju težko odgovarjati. Vsak modrec bo drugače rekel. Nemški pesnik Goethe je lepo opredelil to besedo. Dejal je: "Najsrečnejši je tisti človek, ki ve, kako spraviti v lepo zvezo začetek in konec življenja." Nek drugi, angleški filozof, je dejal: "Sreča je samo povračilo vsem dobrotam, ki si jih drugim delil." Naj že govore kakorkoli in to razjasnjujejo, mi kristjani bi morali vedeti iz izkušnje in nauka božje besede, da je vsa zemška sreča le slutnja večne sreče. Zemske sreče ne moreš najti v vsej popolnosti, ker take sreče ne obseže prostor in je ne veže čas.

Naj bodo okolnosti še tako ugodne, zginilo bo navidezno zadoščenje pri svetni sreči, kot zgine na zraku kafa. Saj navadno še v veselju jokamo. Pa noben od radosti ne joka. V teh solzah veselja je le odraz človeške skrbi, da bo sreča, ki jo uživamo, le minljiva, trenutna. Še predno se bomo zavedli, bo šla za mnogimi drugimi poskusi sreče. Prava

sreča je le ena in sicer ta, ki bo večno trajala. Krščanska modrost je edino prava, ki govori: Tukaj na zemlji pravega zadoščenja ni, onkraj zemlje ga bomo našli. Starši, ki imajo oči obrnjene vedno le v telo otrok in se za dušo ne menijo, pač ne morejo vedeti in razumeti, kaj se godi v duši mlade Kristusove nevestice, ki polaga telo in dušo Jezusu na oltar.

Prav tako pa lahko rečemo: Nekaj mora biti čudno narobe v miselnosti katoliških staršev, ki jim je glavno, da se jim otroci dobro pomože in poženijo, ne navdušijo pa otrok za višje namene božjega poklica, poklica sestrstva in mašništva. Torej je na vsak način vera naših staršev na nizkem stališču. Prav gotovo pametno sklepam, moraš priznati. Poklic sestrstva jim je groza, samo misel nanj že kot mora ki tlači. In vendar vedo, da se z deviškimi stanom človek odpove vsemu zavoljo Boga, odpove svoji volji z obljubo pokorščine, odpove lakomnosti in slasti po svetskih dobrinah z obljubo uboštva, odpove

Nevesta Kristusova stopa pred oltar, da se popolnoma daruje v čast božjo...

Avgust 1951.

dobroti doma, družine in zakramenta svetega zakona z obljubo zdržnosti - vse le za to, da lažje dela za kraljestvo božje. Torej bi ta stan moral imeti tudi v mislih staršev veliko veljavo. Saj je še po svetem pismu ta stan večje in svetejše važnosti od zakonskega. Ne da bi bil zakonski zapostavljen. Božja beseda le razlaga, da je deviški stan v božjih očeh vse nekam bogatejši in zaslužljivejši, ker je v Boga samega uravnan.

V San Antonio, Texas, se je pripetilo pred nekaj leti. Samostanček sestrá učlovečene Besede je sprejel v svoje vrste štiri najboljše muzikantke in igralke. Imenovale so se "The Four Rangerettes". Zabavale so po restavrantih in najboljših nočnih lokalih bogataše in ljudi, ki brez muzike ne morejo uživati jedi. Ko je posveten človek bral to novico, je gotovo vzkliknil: "To je bila pa pametna prednica. Gotovo jih je dobila, da dà svojim sestram kaj zabave. Morda jih je najela celo z namenom, da več kandidatice dobi za svojo kongregacijo. Tako bi morala napraviti vsaka mati predstojnica. Morda bi res več deklet stopilo v katoliške redove. Razumna prednica. Malo več plesa, harmonike in zabave v samostan, pa bo mnogo naraščaja."

Pa jih mati prednica ni "najela". Muzikantke so same "stopile" v samostan. Odložile so obleko zabavišč in nadele spokorno obleko redovnic. Bile so rodne sestre. Spoznale so, da bi mogle tudi samega Boga "zabavati" s svojo spokornostjo in duhovno srečo. Toda z njimi se ta čudna novica ne konča. Stopila je v samostan z njimi vred tudi njihova mati, ki jim je prej na zabaviščih bila stalna spremljevalka.

Kaj se je neki zgodilo z njihovimi talenti in inštrumenti? Gotovo so jim prepovedali vsako tako zabavo. Obratno. Tudi v samostnau poznajo veselje in poznajo stavek iz svetih

Smehljaj,
ki
ga
daje
le
notranja
sreča...

knjig: "Veselih in prijaznih ljudi je Bog vesel." Tudi v samostanu ni radosti konec. Dobro se zavedajo redovnice, da je greh začetek žalosti, da je mir vesti vir veselja: da človek ne more biti resnično vesel, če ne ljubi Boga. Saj brez Njega prave sreče ni, brez sreče pa veselja ne. Zgodilo se je, ko je škof iz Texasa praznoval zlato obletnico duhovništva, da so mu ravno te štiri novinke priredile na predvečer najlepšo serenado in koncert.

To je misel, ki ti pride v glavo, ko gledaš pred seboj sestre kandidatke, pokrite z mrtvaškim prtom in jim kot diakon zakličeš slovesno besedo obrednika: Vstanite, ki ste umrle posvetnosti in stopite v Gospodovo veselje brezgrešnosti in pokoja vesti!

Zato je malo poklicev v redovnih kongregacijah, ker so matere slabo poučene o življenju redovnic. Saj mislijo: če oblečeš sestrsko haljo, postaneš mrtvak, okostnjak in nagrobni kamen, ki življenja več nima, ne pozna pomladi, ne pozna smeha, ne pozna pesmi, ne pozna zadovoljnosti in veselja. Taka mnenja imajo navadno tudi o duhovništvu.

Dasi seveda na drugi strani svet rad reglja, kako dobro se redovnikom in redovnicam godi. Doslednost pa taka! Če se jim tako dobro godi,

zakaj pa potem svet ne dere v trumah za samostanske zidove?

Tako se godi redovnicam in duhovnim posvečencem, kot se godi vsem drugim ljudem. Iste krvi smo, istih kosti in istega telesa. Toda življenje hočejo posvetiti enemu namenu, ki ga človek na zemlji ima: posvečenju značaja, posvečenju telesa, posvečenju duši v delu za druge.

Mati, ki želi srečo svojih otrok, bi morala poskočiti od veselja, ko ji otrok zaupa poklic za samostan, ne pa sveti ogenj ubijati v srcu s capami in cunjami sebičnosti. Ta sebičnost govori o neznosnih težavah, ki jih morajo za samostanskimi zidovi prenašati, o samopašnosti predstojniških glav, ki usužnjujejo uboge podložne, o nesrečni samoti, ki jo bo trpela, če ji otrok zgine za "samostansko ograjo",

Nič ne skrbi in ne joka, ko predaja svojo hčerko fantu, ki ga še dobro nepozna ne. Pa bo morda eden najslabših tiranov, ki ji nobenega veselja v svoji ljubosumnosti ne bo

privoščil. Zaprl jo bo morda v hišo in obremenil z najbolj nespametnimi zahtevami in dolžnostmi, za katere se z obljubo zakona sploh ni zavezala.

Taka mati nič ne joka in ne skrbi, ko ji dekle prihaja pozno v noč domov. Tudi ne sprašuje mnogo, kje je bila, kje je hodila. Naj se dobro ima, mlada je samo enkrat!

Taka mati nič ne joka in ne skrbi, ali bo hčerka hodila po poti poštenosti, zdržnosti in čednosti spričo toliko nevarnih preizkušenj ob poti življenja.

O, v samostanu bo pa živa pokopana, kjer je več ne bo mogla videti, več ne bo mogla ljubiti, več ne bo mogla imeti za svojo...

Blažena beseda druge matere, ki jo osebno poznam: "Od vseh otrok, ki sem jih imela, čutim, da mi je najbližja hčerka, ki sem jo Bogu darovala. Vsi drugi so se v skrbeh za lastne družine že zdavnaj zgubili več ali manj v nehvaležnosti; edina ta še moli zame, edina ta mi še piše, edina ta me še ljubi z ljubeznijo, ki gre preko groba..."

/Konec prihodnjič/

Večer na vasi

Pravkar so po vasi luči pogasili,
ob ognjiščih črnih zdaj ni več življenja,
božji so zastori se na vas spustili,
v srcih le gorijo skrita hrepenenja.

Slišim veter topli, ki lovi se v veje,
slišim trepetanje vrbe ob potoku,
božja dlan nenehno tiho srečo seje,
deca sanja s smehom še o belem soku.

Noč je prav pokojna, kdo naj jo le moti,
z njo se morda zemlja tiho pogovarja.
Še Gospod spokojen je nocoj ob potu,
Vse počiva v rokah večnega Krmarja.

M. Jakopič

Tudi to so priče...

Iz "Oznanila"

Ko sem prestopil prag cerkve na Šmarni gori, so mi bile oči še polne lepote ljube slovenske zemlje, ki sem jo pravkar zrl z gore: zoreča polja v ravninah, vode in ceste, skalnati vrhovi na obzorju, topla človeška naselja - in vse je bilo s sončno lučjo prežeto, kakor bi pravkar padlo izpod svetlega neba naravnost iz Stvarnikovih rok. Toda glej - ali ni tu v cerkvi razprto isto nebo nad pasom zemlje, na katerem stoje svetniki in slovenski rojaki v lepi družnosti ter strme v višino, kjer sprejema sveta Trojica Rožo in Marijo v nebeško slavo? Ko gledam vse to, se me pollašča tisto veliko veselje, kakršno je moral občutiti davni, neznani ljudski pesnik, ko je zakročil:

"Petelinček lepo poje,
od veselja nebeškega,
ker bo jutri velka maša,
ko bo Marija v nebesa šla."

In ta čas, ko se sklanja sonce za božjo milost ter gori Langusova freska na cerkvenem oboku v zadnjem siju, sedim v cerkveni klopi in potujem v mislih daleč nazaj ter iščem spomine velike skrivnosti Marijinega Vnebovzetja na naših tleh. O, toliko jih je, da bi porabil goro papirja, če bi hotel vse lepo popisati! In spet mi zveni v uho narodna pesem, ki poje, kako je sam Oče nebeški poslal štiri mlade godce in sedem trobentačev, da bi Marijo v nebesa pripeljali - pač same božje angelce. Vidim slikarja Franceta Jelovška, kako proti sredi 18. stoletja krasi s čopičem oboke cerkva v Lescah in v Kamniku: na krilih angelov poletava Marija v nebo, nebeški zbori ji pojejo v pozdrav, široko ji vihra oblačilo; prebodene Sinove

roke in starčevska dlan Očeta ji dvigajo krono nad glavo in sam Sveti Duh lebdi nad to glorijo... In spet vidim mojstra Valentina Metzingerja pri sv. Petru v Ljubljani in v Kamniku in Antona Cebeja na Kopanju in v Moravčah, kako pred dve sto leti izpovedujeta svojo vero v Marijino poveličanje v barvah na slikarskem platnu. Vidim Leopolda Layerja, ko slika odprt grob, iz katerega rasto lilije, strmeče apostole ob njem in božjo Mater, ki se dviga v slavo - za Kranjsko goro, za Braslovče, za Radmirje...

Skoraj bi lahko rekli, da v preteklosti ni bilo slikarja, ki bi po svoje ne počastil Marijinega vnebovzetja. Preprosti ljudski umetnik, ki ga je začrtal na končnico panja, na steno vaškega znamenja, je izpelsvojohvalnico prav tako kakor eden naših največjih slikarjev, Janez Subić, ko je ustvarjal oltarno sliko za Šturije; ali slovenjegraški M. F. Straus, ki jo je slikal za veliki oltar v Mekinjah. Francesco Robba jo je izrezljal v lesu za čudoviti oltar na Muljavi...

Mračni se. Ali ne igra nekdo tiho na orgle?

"Angelci v nebesih hodijo,
Rožo Marijo kronajo.
Kronaj jo, kronaj, večni Bog,
Oče in Sin in Sveti Duh."

MESEČNI
MISIJSKI NAMEN

Za misijonske sestre

Zdaj mi je v duhu pred očmi vrsta srednjeveških oltarjev po Kranjskem, Primorskem, Koroškem in Štajerskem. Na prestolu sedi sveta Trojica, pred njo kleči Marija, lepa deklica; zlata krona se sveti v božjih rokah nad glavo, zbor angelov pa na vso moč brenka in piha na vsa mogoča godala. Ali vodi te nebeške muzikante sam škof Slatkonja, naše gore list in cesarski kapelnik iz začetka 16. stoletja, ki mu je bila najljubša molitev k vnebovzeti Devici? To je bil čas, ki je Marijo tako častil, da je njeno povečanje postavljaj celo v tiste oltarje, ki so bili posvečeni kakemu drugemu svetniku. Tako sem bral, da je v velikem oltarju stare ljubljanske stolnice, ki je bil vendar posvečen kakor še danes, svetemu Miklavžu, žarela v sredi vsa v zlatu skupina Marijinega kronanja, cerkveni patron pa se je nebeški Gospe spoštljivo umaknil v oltarni podstavek.

Orgle buče, kot bi pela vsa domovina, kot bi vsa slovenska zemlja hotela zakričati, da je že davno z vsem srcem verovala v versko resnico, pred katero danes globoko sklanjamo čelo. Saj 21 župnijskih in 23 podružničnih cerkva v ljubljanski škofiji, 16 župnijskih in 7 podružničnih cerkva v mariborski in Bog ve koliko še drugod po slovenski domovini pač dovolj jasno priča o veri naših očetov v po-

veličano telo Device, ki je rodila samega Boga. V spokojni temi večera, v kateri bom zdaj počasi iskal pot z gore, se bo na tisoče rok oklepalo rožnega venca in na tisoče src bo molilo: "ki je tebe, Devica, v nebesa vzel... v nebesih kronal."

Kako bi se zdajle ne spomnil prelepe legende, ki se je menda zgodila prav tule na Šmarni gore: Ko je slikar Langus dokončal podobo na cerkvenem oboku, je zavzet nad Marijino lepoto stopil za korak nazaj in omahnil čez slikarski oder. V zadnjem trenutku se je še ujel za rob deske in obvisel nad globino. Toda moči so mu pohajale in v stiski je poklical na pomoč Marijo. In čudo! Marija na oboku je oživila ter prijela nesrečnega umetnika za roko, da ni strmoglavil na cerkveni tlak...

In zdaj ob slovesu z gore prav ponižno prosim:

O Marija vnebovzeta, iztegni tudi nam svojo roko na pomoč, podpri nas nad prepadom življenja, pritegni nas k sebi v slavo svete Trojice!

Vi, ki hodite na sveto
Šmarno goro, blagor vam!
hvalit Mater v nebo vzeto...
France Prešeren

Šmarna gora s starodavno cerkvico Vnebovzete, priljubljena slovenska božja pot.

Zgodba ljubezni

Resničen dogodek
iz nacistične ječe

OČE MAKSIMILIJAN je umrl od lakote in žeje dne 14. avgusta 1941. v strašnem Auschwitzu, nacističnem koncentracijskem taborišču. Njegovo telo so sežgali v krematoriju, a pepel raztresli na vse štiri vetrove. Za njim kot mučencem ne bo nikdar nobenih relikvij, a ostal je spomin nanj: njegova ljubezen, ki se ne da popisati, a da se opisati njegova smrt.

Kako je torej umrl človek, še več: duhovnik, čigar ime pozna vsakdo celo v današnji komunistični Poljski?

Komandant taborišča je izdal naredbo, da bodo ubili deset poljskih ujetnikov kot talce za vsakega ujetnika, ki bi se drznil pobegniti iz kampa -- iz kraja bede in počasne smrti.

Zgodilo se je dne 30. julija 1941. Ena številka, Bog ve kateri izmed tisočev in tisočev številok se je to posrečilo, je ubežala iz barake št. 14., v kateri je živel, trpel in umiral s tolikimi drugimi neznanimi tudi Father Maksimilijan. Tisto noč ni nihče spal v tej nesrečni baraki. Vso noč je oče Maksimilijan spovedoval svoje sotovariše jetnike. Drugo jutro je taboriščni poveljnik razglasil, da ubežnika še niso našli. Vse druge trpine so poslali na delo, edino baraka št. 14. je ostala trdo zastražena. Opol dne je vse strašno pretreslo, ko jim je veter preko zvočnika prinesel vest, da o ubeglem tovarišu ni ne duha ne sluha. Za ljudi v št. 14. se je popoldan z grozo in s strahom vlekel v večnost. Zvečer so se mrtvaške vrste drugih jetnikov vračale v svoje celice, ubežnika pa še sedaj niso našli ni kaznovali s smrtjo. Končno je dolgo in grozno čakanje končano. Vodja taborišča, neki nemški nacist Fritsch po imenu, je vstopil v s smrtno koso zaznamovano barako.

"Ubežnika niso našli!" je rekel z naslado.

P. Maksimilijan Kolbe OFMConv. se je rodil in bil krščen za Rajmunda v Lodzu na Poljskem leta 1894. Vstopil je s svojim bratom v mali seminar oo. minoritov (black franciscans). Toda imel je dvome o poklicu in pokorščina se mu je zdela pretežka, pa se je odločil vrniti sedmov. Medtem pa ga je obiskala mati, ki še ni nič slutila o sinovih bojih in mu razodela, da so se tudi preostali trije sinovi odločili za samostan in bosta končno tudi ona in oče začela redovno življenje. Mati je sklenila stopiti k benediktinkam, oče pa k frančiškanom v Krakow. S to novico je mati rešila Rajmundov poklic. Vrnil se je v samostan in se začel z vso vnemo pripravljati za duhovniški poklic.

Študiral je v Rimu na univerzi Gregorianum in dosegel dve doktorski lovoriki: iz modroslovja

in bogoslovja. A globoko duhovno življenje ga je bolj mikalo kot pa akademske stopnje.

Pobožnost do Matere božje je bila temelj vsemu njegovemu delu. Takoj po posvečenju je z dvema poljskima in štirimi italijanskimi duhovniki ustanovil Družbo vojakov Brezmadežne.

A oče Maksimilijan je bil tudi z vso dušo Frančiškov sin. Vsi so mu bili bratje in sestre. Tiskarske stroje je imenoval "brate stroje", stiskalnice za papir so mu bile "sestre", tiskarske barve in črnilo je imenoval "sestrice" in "bratce"...

Bil je eden izmed modernih apostolov katoliškega tiska. Leta 1938. je ustanovil poljski časopis, mali dnevnik, ki pa je v enem letu dosegel 320.000 naročnikov, kar je gotovo rekordno število. Nato je ustanovil tednik "Borec naše Gospe", ki je imel v pol leta več kot pol milijona bralcev. Organiziral je skupino sobratov, ki je tiskala in razpošiljala. Iz male gruče je nastala cvetoča vas in končno mesto Brezmadežne, gotovo najširša tiskarska in založniška ustanova Cerkev.

Na višku uspeha je o. Maksimilijan zapustil vse in odšel v japonske misijone, da tudi tu organizira katoliški tisk. Tudi v "Deželi vzhajajočega sonca" - a brez

"Deset izmed vas bo moralo umreti... od lakote in žeje! Prihodnjič jih bo šlo v bunker 20!" Ko je zaključil, so se mu ustnice raztegnile v satanski nasmešek.

"Ti... in ti... ti... ter ti... oni tam... in vidva... ti in ti... no, pa še ti!" Deset žrtev je bilo izbranih. Oče Maksimilijan ni bil med njimi. Neki mladi mož, eden izmed obsojenih na grozno smrt, je v strašnem obupu zakričal: "Oh, moja uboga žena! Moja žena in otroci! Kaj bo z mojimi otroki? Oooh, štiri otročki..."

V trenutku je Father Maksimilijan stopil iz dolge vrste, da bi govoril s Fritschem. Fritsch je potegnil za samokres. "Nazaj!... Stoj, kjer si! Kaj hočeš, svinja?"

"Pusti, da grem v smrt namesto enega izmed teh obsojenih!" spregovori duhovnik. Fritsch ni mogel verjeti lastnim ušesom. Dolgo je gledal na Maksimilijana, pozorno in začudeno ga je opazoval.

"Kdo si?"

"Katoliški duhovnik."

"Čigavo mesto hočeš?"

"Namesto tistega!" In duhovnik je pokazal na moža s štirimi otroki.

"Zakaj?" je siknil Fritsch.

"Ker sem star (imel je 47 let) in ne bom dolgo. Moje življenje ni vredno veliko. Ta človek ima družino..."

Fritsch za trenutek ni nič odgovoril. Potem je namignil očetu Maksimilijanu in on je vstopil v smrtno vrsto obsojenih namesto očeta štirih malčkov, katerega so zopet porinili nazaj med druge.

Žrtev, ljubezen, strašna smrt... je bila sprejeta...

Tako hitro in nedramatično se je vse to zgodilo, da se drugi še zavedli niso, da je kaj takega mogoče. Tisti, ki so pozneje pravili ta dogodek, so rekli, da je oče Maksimilijan popolnoma mirno stopalskupno z devetimi v celico smrti. V bunkerju so nesrečnim žrtvam strgali obleko in jih popolnoma brez vsakega pustili umreti groznih muk od lakote in žeje. Prav ničesar jim niso dali jesti in tudi v najhujšem smrtnem boju niso dobili niti kapljice vode.

Umrli so sami... brez vsega... zapuščeni, ... pozabljeni...

Father Maksimilijan jih je z neverjetnim uspehom pripravljaj na strahotno smrt in trpljenje. Iz bunkerja so drugi jetniki slišali petje in molitev... V začetku je bilo glasno in

O. Maks
Kolbe,
ujetnik
številka
16670,
mučenec
ljubezni
do bližnjega

pravega sonca Kristusove vere - je ustanovil tiskarsko središče. Žal je ustanova v Nagasakiju po njegovem odhodu počasi zamrla.

O. Maksimilijan je odpotoval v Indijo, odkoder pa so ga predstojniki poklicali nazaj na Poljsko, da spet prevzame cvetoče započeto delo. Vrnil se je v domovino in postal predstojnik v svojem tiskarskem središču Niepokalonov. Tu je ostal, dokler ga nacisti niso odpeljali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je dosegel mučeniško smrt ljubezni do bližnjega.

On je morda eden prvih modernih mučencev, ki bo dosegel čast oltarja. V maju 1948. so v Padovi začeli prve korake za njegov proces proglasitve blaženim. Če bomo nekoč res molili njegov oficij, bo v berilo (lekcije) brevirjav življenjepisa o Maksimilijana prišlo tudi Hitlerjevo ime; da se ga bodo spominjali vsi rodovi do konca sveta, kakor se mi danes spominjamo krutega Nerona, Julijana Odpadnika in drugih.

Če bi o. Maks ne postal mučenec, bi se ga verjetno nihče ne spominjal, dasi je njegovo življenje vredno spomina. A njegova žrtvujoča se ljubezen ostane, kajti ljubezen je na zemlji in na nebu večna.

močno...toda prišli so dnevi, ko se jim je kri od žeje spremenila v ogenj, a ustnice so nabrekle in se izsušile. Tedaj so tudi njihovi glasovi slabeli in se spreminjali v smrtni šepet in trpljenja polni stok. Končno se iz celice grozne smrti ni slišalo nič več...vse je utihnilo v njej...eden za drugim so pomrli v samotnem molku smrtnega objema...

Duhovnik je zadnji izdihnil, kajti krepčal ga je verjetno On, ki je hotel, da se ljudje po ljudeh zveličajo ter da se niti eden ne pogubi. Potem je dotrpel tudi človek-duhovnik: Father Maksimilijan...

Štirinajst dni po strašni obsodbi je neki snažilec našel truplo očeta Maksimilijana, sedečega na podu, z glavo naslonjeno ob zid. Javno je izpričal, da truplo ni bilo podobno človeku, bi bi grozovito umrl od lakote in žeje. Zatrdil je, da je pogled nanj nudil prizor, kakorski predstavljamo svetnika, ki mirno zre smrti v obraz. Na njegovem izmučenem licu je odseval svetniški mir in se je zdelo, kakor da bi spal. "Prepričan sem, da je bil svetnik," je končno pristavil.

Smrtno celico so očistili in pripravili za naslednje obiskovalce, a telesa desetih so po naredbi sežgali v krematoriju. Tudi duhovnikov pepel je veter raznesel, obenem pa razpihal žerjavico njegove ljubezni...

V tistem času so po vsej Ameriki še vedno peli: "I don't want to set the world on fire..."; Hitlerjeva Nemčija pa je divje praznovala zadnjo nacistično zmago...

Priredil Fr.I.F.

BOG JE LJUBEZEN!

MATI PREČISTA

Vzemimo spet, da bi ti bilo od Boga dano, da bi si pred rojstvom smel sam izbrati mater izmed vseh žena na svetu.

Kakšno bi si izbral? Prav gotovo ono, ki bi bila potvojem razumevanju matere najboljša in najpopolnejša, ali kakor pravimo: najvišji ideal, vzor vseh drugih mater.

Česar ti nisi mogel, je mogel Sin božji. Izbral si je Mater izmed žena vseh dob obstoja človeškega rodu. Kot Bog je poznal popolnoma vse, prav vse. Še več! On si je mogel to izvoljeno Mater tudi okrasiti z vsem lepim, vzvišenim in dobrim, česar je le zmožna človeška mati. In ta izvoljena Mati je bila Marija iz Nazareta, hči Joahima in Ane.

Naslednji peteri nazivi vnjenih litanijah skušajo povedati, kakšna je bila ta presrečna izvoljena "Mati milosti božje".

Prvi pove, da je bila "Mati prečista". Kako primerno! Saj bi si kaj drugega na tem mestu skoraj misliti ne mogli. Bogu Sinu samemu naj da človeško telo. Kako naj ne bo "prečista", najčistejša mati, ki je kdajkoli živela na svetu. Mati mu bo in On ji bo sin. Kako ozko je to dvoje povezano med seboj! Devet mesecev živita eno in isto življenje. Iz materinega telesa dobiva dete svoje telo. In po rojstvu mu mati toliko časa ohranja življenje s svojo hrano. Kako ozko je povezano življenje matere in deteta prav vsa otroška leta! Velik del ur preživi otrok na materinem naročju. Kaj pa

more biti kaj nežnejšega, pristrčnejšega na svetu, kot je mati z detetom v naročju? Nemogoče! Kar pogledjmo na sliko naše Marije Pomagaj, kjer nebeška Mamica objema svoje in božje Dete, Jezušček pa se privija k Njej!

Kaj si pri vsem tem moremo misliti mater božjo drugačno, kakor prečisto? Če verujemo v Boga Jezusa, moramo verovati tudi prečistost Njegove Matere.

Nekateri razlagalci litanij pojasnjujejo pri tem nazivu Marijino čistost v pomenu, da je bila pač brez madeža spočeta, Devica s prečisto dušo in v tem smislu s prečistim življenjem.

Toda v zvezi s prejšnjim in naslednjim nazivom ter v celotnem sestavu tega dela je jasno, da je tu mišljena prečistost kot matere, z ozirom na njeno materinstvo. Saj o njeni deviški čistosti smo že premišljevali pri vzkliku "Sveta devic Devica", pa tudi drugi del litanij je posvečen njej kot Devici. Tu pa stopi pred nas kot prečista Mati. Kako naj torej ta naziv razložimo?

Večkrat govorimo o "čistem zlatu", "čistem srebru", "čisti vodi". Kaj hočemo s tem povedati? To, da je ta kos zlata ali srebra, ta čaša vode brez vsake druge manjvredne primesi, voda zlasti brez vsake nesnage ali škodljive snovi.

Ko torej pravimo "Mati prečista", mislimo čistost prav v tem pomenu: da je bilo Marijino materinstvo brez vsake, tudi najmanjše

primesi kake človeškosti, človeških strasti, brez vsega, kar je tako naravno in nujno zvezano z vsakim navadnim materinstvom.

Marijino materinstvo je bilo prečisto že v njeni volji postati mati. Že volja postati mati je pri vsaki navadni materi zvezana več ali manj s človeškostjo, z našo pokvarjeno človeško naravo, z našimi slabostmi in pomanjkljivostmi. Ne tako pri Mariji. Ona na materinstvo niti mislila ni, saj je posvetila Bogu devištvo za vse življenje. "Prestrašila se je" nadangela, ko ga je zagledala naenkrat pred seboj in bila je v zadregi, ko ji je povedal, da bo rodila. "Kako se bo to zgodilo, ko moža ne spoznam?" je izpraševala in s tem jasno izpovedala prečistost volje v svojem materinstvu. Šele ko ji je nadangel razložil, kako bo postala mati in kdo bo njeno dete, je uklonila svojo voljo z "zgodí se mipo tvoji besedi!" in s tem postala Mati božja. Samo "sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila".

Marija je bila "Mati prečista" v spočetju.

"V grehíh sem bil spočet... "toži psalmist David in z njim prav vsak človek, kolikor se jih je že in se jih bo rodilo na tej grešni zemlji. Vsako navadno človeško spočetje je naravno zvezano s tolikimi primesmi spačene človeške narave in njenih slabosti.

Vsega tega pri Mariji ni bilo. Beseda božja je meso postala, ne iz krvi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, tevmič iz Boga samega. Marijo je "obsenčila moč Najvišjega", prišla je nanjo, kakor pade senca na človeka, neobčuteno, nevede kdaj.

Marija je "Mati prečista" tudi v porodu.

"V grehíh me je rodila moja mati", pravi David. Kako se pokaže pri rojstvu človeška narava! "V bolečinah boš rodila svoje otroke!" je kot

kazen napovedal Stvarnik Evi in po njej vsem materam človeškega rodu.

Ne tako pri Mariji. Mati prečista je morala biti in je tudi bila, da je mogel biti Sin božji po njej rojen zares čisto, da, prečisto. "Žena na porodu je žalostna, ker je prišla njena ura," pravi Gospod sam, "in ko je porodila, se njena žalost spremeni v veselje, ker je bil človek rojen na svet." Marije ni zadela Gospodova napoved Evi, tudi ni mogla biti žalostna. Vedela je: Otrok ni le človek. Bog in človek je.

/Dalje na strani 245/

Marijo so kronali.

Božja Mati je umrla...

V svetem hrepenenju
zemlja je srce odprla:

„Ali boš v moje kraljestvo prišla,
vélika Sestra, sveta Gospa?“

Angeli ob grobu so klečali
in plákali za njo:

„Ali bo v zemlji strohnelo
tvoje blagoslovljeno telo?“

Tisto noč so cvetke bele
ob grobu svetem zadehtele
in čezenj Kristus se je sklonil
in dahníl vanj neslišno:

„Mati!“

In prišla je v luči zlati
iz grobne temine.

Angeli so jo obdali
in v nebesa odpeljali.

— — — — —

Rajski kori so zavriskali:

„Naša Gospa, naša Kraljica!“

In so Marijo kronali.

F. KRIZOSTOM

Ameriško darilo svetemu očetu - traktor. (Glej poročilo na strani 249)

Vatikan je v spomin beatifikacije papeža Pija X. izdal posebne poštne znamke.

Katoliška sestra vozi otroke v motornem čolnu v Palisades Parku, N. J.

Margareta Truman, hči predsednika Trumana, je na svoji poti po Evropi obiskala tudi svetega očeta. Slikana je pred avdienco.

Slika iz fronte: Pol minute po fotografiranju spodnje slike je na ta kraj padla mina. Vsa skupina vojakov je bila ubita, tudi vojaški kaplan.

Osemindvajsetletni Korejec Gabrijel Kim, katerega so hoteli komunisti lansko leto ustreliti skupno z nekim ameriškim misijonarjem. Misijonar, s katerim sta bila zvezana skupaj, je umrl. Fant je težko ranjen ležal dva dni in eno noč ob mrliču. Končno se je rešil in prišel k svojim prijateljem, ki so ga pozdravili.

Najstarejša begunka, ki je prišla v Združene države, je gotovo 105 let staropolska mamica, ki jo vidite na spodnji sliki sredi družine svojega petdesetletnega sina. Spodaj na levi je od komunistov obsojeni ogrski nadškof Groesz.

Znamenita pariška cerkev Notre Dame. Pred njo so v juliju izvajali pasijonsko igro kot del proslave 2000-letnice mesta Pariza.

Maria Goretti

mučenka svete čistosti

Prevedel P. Odilo ofm

Bilo je meseca januarja, v onih mrzlih dneh, ko zunaj ni dosti dela. Aleksander je brskal po zbirkah svojih sumljivih časopisov in še manj vrednih slik. Marija se mu je slučajno približala. Tedaj je bilo, da ji je pokvarjeni fant prvič namignil in hotel od nje nekaj takega, o čemer je pozneje priznal: "Prav nič me ni razumela, kaj sem hotel od nje." Toda kmalu ga je razumela in njen odgovor je bil odločen: "Greh je, Bog tega noče! Vsak bo pogubljen, ki stori kaj takega!"

Aleksander je bil slabe volje, jezil se je, toda ni popustil. Fant, ki je bil precej starejši, bi lahko dobil osebo za svoje temne namene, ki bi se morda celo hvalila s ponudbo pri svojih prijateljicah. Marija pa ni črhnila nikomur niti besedice. Celo materi in prijateljici Tereziji Cimarrelli ne. Ta molk je bil njena velika skrivnost. Če bi bila povedala, bi se kaj takega ne bilo zgodilo. Zakaj ni vendar klicala na pomoč? Zakaj ni vsaj vprašala za svet? - Pač jo je bilo na eni strani sram, kakor se je pozneje sama izrazila. Pa tudi skrbelo jo je za mater in družino.

Če bi povedala materi, bi ta gotovo ugovarjala pri Serenellijevih in kdo ve, če bi stari Serenelli ne odpovedal pogodbe in Gorettijeva družina bi bila postavljena na cesto. Ta

bridka skrb je stiskala malo Marijo. Poleg tega bi bil Aleksander zmožen ubiti ne samo Marijo, temveč tudi njeno mater. In ko je bila deklica že na tem, da bi materi vse razložila, se je spomnila, da že kar ve, kaj bi ji mati svetovala. In temu svetu je sledila tudi v svojem molku. Glasil se je: "Varuj se greha! Bog vse vidi, Bog vse ve!"

Zimski meseci niso bili tako nevarni, ker so bili otroci bolj doma in je nad njimi bedelo skrbno materino oko. Med setvijo spomladi pa je bilo preveč dela. Toda neugnani Aleksander je bil divji v svojem užaljenem ponosu in svoji strasti. Zato je postalo življenje za ubogo Marijo neznosno. Dajal ji je nalašč nepotrebne ukaze, ji nalagal vedno nove opravke, poleg vsega pa jo je ob vsaki priliki nesramno nagovarjal. Dasi je bilo dekletce kot jagnje in navadno ni rekla niti besedice, je vendar včasih proti nespo- dobnemu fantu silno protestirala.

Mati je tu in tam opazila, da nekaj ne more biti prav. Toda ni slutila nič drugega, kakor da se v fantu razvija surova očetova narava, saj sad ne pade daleč od drevesa. Hčerko je tolažila, da bo fant kmalu odšel v vojaško službo in bo pred njim mir.

Dekletce pa se je zatekalo k drugi materi - k Mariji. Vedno je imela v rokah rožni venec, kadar je le utegnila. Velikokrat je pohitela v

sobo pred Marijin oltarček, kjer je prosila za varstvo in pomoč.

Toda medtem je zrastle iz otrokovega molka nova žalost. Mati je ni razumela in ji zato ni mogla pomagati. Otrokove pogoste solze so jo zaman prosile, naj je ne pušča same z Aleksandrom. Dasi se dela ni nikoli branila, je zdaj čutila odpor proti vsemu, kar ji je približalo nevarnost. Obe, molčeča hčerka in nič hudega sluteča mati, sta bili sprva zmedeni, pozneje pa skoraj razdražljivi. "Zdaj pa še otrok prilaga težo k skrbem, ko je postal tako svojevoljen," si je mislila mati. Mariji je bilo hudo. Uganila je te materine misli ter opazila spremembo na njej ter se je morda prav zato še bolj zaprla vase. Kadar jo je Aleksandrov pogled najbolj begal in strašil, je bila misel, da je v trpljenju sama, za otroka res strašna. Preostala ji je samo molitev.

V velikem tednu 1902. je hodila Marija s Terezijo Cimarelli v Nettuno k obredom. Tudi pri pobožnosti treh ur Jezusovih smrtnih muk, ki je v navadi po Italiji, je bila. Na poti domov je ponavljala duhovnikov govor, besedo za besedo. V dušno olajšanje je bilo otroku, da je lahko mirno mislila na kaj drugega, kakor pa na Aleksandrove grožnje. Na veliko noč je šla v Campomorto k obhajilu.

Strastni Aleksander pa je medtem sklenil, da bo ubil deklico in če bo treba - tudi njeno mater. Nagovoril je kovača, da mu je napravil bodalo iz starega poljskega orodja.

Ker je bila v poletnih mesecih domača cerkvena zaprta, je za nedeljo 30. junija mala Marija prosila mater, da bi smela s Terezijo k službi božji v Campomorto. Obe sta se odločili za daljšo pot po slabih cestah. Dekle bi rado prejelo sveto obhajilo. - Res je Maria Goretti ono nedeljo prejela sveto obhajilo. Toda ne v Campomortu.

Mučeništvo

Peti dan meseca julija je bila prva sobota. Bil je vroč dan. Sonce je žgalo in nad močvirjem je trepetala soparica. Po obedu je šla Marijina mati s fanti zopet na delo. Mlatili so. Tudi Aleksander je bil med mlatiči, vsi Cimarellijevi in še nekaj sosedov. Janezek, ki se ni dobro počutil, se je vlegel pred zunanja vrata, da bi se malo odpočil. Na vrhu stopnišča pred kuhinjo pa je spala dveletna Terezika, najmlajša Marijina sestra, kateri je bila gospa Cimarellijeva za botro. Otrok je spal na odeji, ki je bila pogrnjena kar po tleh. Poleg otroka je Marija krpala Aleksandrovo srajco.

Gorettijeva fanta sta bila na dvo-kolesnem vozu z volovsko vprego in sta bila namenjena na polje. Na drugem vozu pa je bil sam Aleksander. Kar naenkrat pa je skočil fant z voza in je ponudil vajeti preračunano Gorettijevi materi, čes da ima opravke v hiši. Tako se je mati odpe-ljala z vozom po grah.

Aleksander je na stopnicah srečal svojega očeta in z njim izmenjal nekaj besed. Šel je v svojo sobo mimo Marije, ki pa je ni nagovoril. Dekle je šivalo dalje. Čez nekaj časa pa jo je fant poklical, toda ona je delala naprej, kot bi nič ne slišala. Tedaj je pokvarjenec ves divji planil k njej, jo zagrabil, potegnil v kuhinjo in zaprl vrata.

Kaj se je godilo v naslednjih desetih minutah, sta izjavila pozneje dekle in fant. Kakšno moč je pokazala v tem boju deklica, ki se ni še nikdar bojevala! S kakšnim junastvom se je uprla in neprestano klicala: "Ne, greh je! Bog tega noče, Bog to sovraži! Pogubljen boš, Aleksander!"

Vsak mora biti prepričan o bleščeči nadnaravni veličini tega Marijinega klica. Zaradi tega klica pa je

fant poblaznel, dvignil bodalo in ji grozil, da ji ga potisne v prsa. Marija pa je vedno ponavljala: "Greh je, Bog tega noče!..."

Potem pa je Aleksander začel sekati z bodalom po deklici "kot bi sekal drva", kakor se je sam izrazil. Klicala je na pomoč, ko je sledil mahljaj mahljaju, toda vrata so bila zaprta in zunaj med mlatiči je bilo preveč šuma: nihče ni slišal klica na pomoč.

Ko se je Marija onesvestila, je odšel Aleksander v svojo sobo. Ona pa je prišla k sebi, zbrala vse svoje moči in se privlekla k vratom. Odprla jih je in poklicala brata Janezka. Tedaj je pridrvel Aleksander ves prestrašen nazaj in zadal Mariji še šest bodljajev, da je bodalo, ki ji ga je porinil v prsa, pogledalo ven na hrbtu. Potem je vrgel bodalo na tla in zdivjal v svojo sobo ter za seboj zaklenil vrata.

Janezek je postal najprej pozoren. Terezika se je zbudila in pričela jokati, Janezek pa je hitel na stopnišče. Ko je zagledal Marijo v mlaki krvi, je ves iz sebe zaklical mlatičem. Mati je bila še na vozu in ni razumela. Mislila je, da joka le Terezika in je poslala Maria, naj pogleda, zakaj Marija ne pazi na otroka. Šele ko se je Mario vrnil, je zvedela resnico.

Prva je bila pri ranjenki gospa Cimarelli. Našla jo je ležati na tleh vso blede, prav kot jo danes predstavlja spomenik v Nettuno: ležečo, z roko si podpirajoč glavo. Toda razlika med resnično podobo in kipom je bila taka, kakor razlika med pravo Kalvarijo in Kalvarijonad oltarjem, ki je le podoba prizora. Tu ni bilo lepote, ne dostojnosti. Dekletovo telo je bilo strahovito razmrsarjeno in obraz zmaličen od bolečin. Prosila je, naj ji odpno obleko, da bo mogla dihati, zakaj dva vbodljaja sta ji šla skozi pljuča in srce. Ljudje so se začeli zbirati v sobi,

kamor so jo prinesli. Položili so jo v posteljo, kjer je sramežljivo poprosila, naj jo zakrijejo. Mati se je zgrudila nezavestna, ko je zagledala hčerkinne rane. Peljali so jo ven in ko je prišla zopet k sebi, je zaslišala, da jo kliče Marija.

"Kaj se je vendar zgodilo?" jo je vprašala mati.

"Aleksander je bil. Hotel je z menoj napraviti nekaj takega, kar je greh. Pa me ni mogel prisiliti, ni mogel. Nisem mu pustila, nisem mu pustila... Ne, ne!..."

To je ponavljala kar naprej in se prepričevala. Tudi nettunski zdravniki so dokazali, da je njena trditev resnična. Pohotnežu ni uspelo. Krona Marije Goretti ni samo mučeniška, ampak tudi deviška.

Zdravnik je prišel, toda na domu ni mogel ničesar storiti. Takoj je ukazal prevoz v bolnišnico. Orožniki iz Conce pa so prišli in vdrli v Aleksandrovo sobo ter fanta vklenili. Čakal je na to.

Novica se je kot blisk raznesla po sosednih kmetijah in velika množica razjarjenih ljudi se je zbrala okrog hiše. Aleksandra so hoteli dobiti v roke in policija je morala prositi za ojačenje iz Nettuna. Številna straža je Aleksandra z verigami na rokah odpeljala. Množica je imela pripravljeno kamenje, da bi morilca linčala in je to tudi nekajkrat poskusila, a so stražniki zabranili.

Ob istem času je prišel rešilni voz po ranjenko. Tam na okrvavljenem stopnišču - o čudna žaloigra! - sta stala vdova Goretti in vdovec Serenelli. Tam sta videla zadnjikrat vsak svojega otroka, ki so ju peljali iz domače hiše. Oba sta žela, kar sta sejala: njena hčerka mučenka - svetnica, njegov sin zločinec - morilec... Zanimivo je bilo opazovati ti dve osebi, mater in očeta, ko je šla nosilnica z ranjenko mimo.

V voz s konjsko vprego, kamor so prenesli na pol mrtvo deklico, sta

stopili tudi Gorettijeva mati in gospa Cimarelli. Nato so zapeljali pooni slabi in razriti cesti, po kateri je Marjanca tolikokrat hodila. Voz je kar odskakoval in premetaval ubogo ranjenko. Ko jo je mati spraševala o bolečinah, je hčerka odgovarjala: "Ne, mama, nič ni hudega!" Toda v isti sapi je otrok zopet in zopet spraševal, ko je voznik priganjal konja: "Mama, ali je še daleč do bolnišnice?"

Ob pol sedmih zvečer je voz došel do cilja, v bolnišnico usmiljenih bratov v Nettuno. Zdravniki so prvi hip videli obupno stanje in so svetovali, naj duhovnik opravi svoje,

predno bodo oni pričeli operacijo. Na zdravnike navadno takile slučajni ne vplivajo posebno, saj so jih vajeni. V našem slučaju pa so došlemu duhovniku rekli: "Oče, tu ne boste imeli dosti opravka. Na bolniški postelji boste našli angela..."

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje s strani 239.

Marija je bila samo sredstvo v božjih rokah, po katerem bo svetu prišel Sin božji v odrešenje. Pri vsem porodu je bilo vse njeno veselje samo prečista, velika ljubezen do toliko ljubljenega Boga, samo zvesta služba Bogu kot "dekla Gospodova".

Marija je bila "Mati prečista" tudi po Jezusovem rojstvu, v vsem svojem materinskem občevanju, v tesnem in nežnem razmerju do svojega Deteta. Ničesar ni smelo biti v tem zgolj človeškega, vse je bilo vzvišeno nad pokvarjeno človeško naravo. Vse se je vršilo v veliki gotovosti vere, da je to Dete Bog sam, kateremu mora služiti, zanj skrbeti kot Mati. Vse se je vršilo v veliki ljubezni do Boga, vse kot začetek njenega velikega dela za odrešenje človeškega rodu, vse samo kot "pristop" k tisti neskončni božji daritvi svete maše, h kateri je šla pozneje za s križem obloženim Sinom na Kalvarijo kot soodrešiteljica človeškega rodu.

Pri tem pojmovanju Marijinega prečistega materinstva nam postane nekako jasno, zakaj v svetem pismu Jezus nikdar ne imenuje Marije ma-

ter, temveč "žena", kar pa pomenja toliko kot gospa. Gotovo jo je imenoval vedno mater v svojih otroških, deških in mladeniških letih v domači hiši. Ko pa je nastopil svoje delo odrešenja, je nastopil kot Bog in je zahtevalter še zahteva od človeškega rodu vero v njegovo božanstvo in njegovo odrešenje. S tem pa je postala Marija samo njegova soodrešiteljica, Mati božja. To je hotel povedati, ko so ga prišli nekoč obiskati Marija in njegovi sorodniki. Ti so postali njegova mati in sorodniki, ki verujejo vanj! Enako je izjavil ženi, ki je blagrovala iz množice njegovo Mater, da še bolj blagor tistim, ki verujejo vanj in ga priznajo za Odrešenika.

Kolikokrat si že ponovil v Marijinih litanijah naziv "Mati prečista" in z njim združil svoj ponižni "prosi za nas". Ali si že kdaj pomislil na ta njegov vzvišeni in pregloboki pomen? Ali si mislil, koliko s tem poveš svoji nebeški Materi, na kaj se skličuješ pri prošnji, naj ti pomaga? - Kajne, s koliko večjim zupanjem boš ta vzklik izgovarjal odsej in zares v močni veri klical:

"Mati prečista, prosil za nas!"

P. Kazimir ofm

Spomini Lemontskega "romarja"

Ze leta in leta hodijo romarji v Lemont, da se priporoča - jo Mariji Pomagaj in se vračajo lahkih src spet na svoje domove.

Ni še dolgo tega, ko sem kot fantiček tudi sam s svojimi starši prihajal na ameriške Brezje in lepi so spomini na ona leta. Seveda nam otrokom ni bilo dosti za romanje, ampak smo mislili bolj na piknik. Radi smo se s starši odpravljali v Lemont, ker smo resnično vzljubili kraj v prosti naravi, s vsemi zanimivostmi, ki jih v velemestu Chicago pač nismo imeli priliko videti. Zeleni travniki, skupine mogočnih visokih dreves in pa samostanska farma s svojim pisanim življenjem ...to je bil tistikrat za nas svet stoterih novosti. Ti spomini so prav gotovo prijetni vsem, ki smo kot otroci prihajali s starši semkaj in takrat o pomenu Brezij za ameriške Slovence nismo imeli niti pojma. Danes, ko je naša generacija že odrasla, pa prihaja v Lemont z drugimi nameni: resnično k Mariji, ki je Mati nas vseh, ne le naših staršev. Mnoge izmed nas pa so prav otroški spomini na ta romanja pripeljali v lemontski samostan in v frančiškanski red.

Pred leti se chicaški romarji nismo vozili v Lemont v avtobusih, kakor se danes. Zbrali smo se pred

cerkvijo sv. Štefana, kjer nas je čakal Kosmačev truck. Jaz sem bil mami za pokoro, saj sem ji kot tri ali štiriletni paglavec sedel v naročju. Večkrat smo v Argu čakali, da so šli mimo dolgi tovorni vlaki in smo prišli na ameriške Brezje pozneje kot smo računali. Zdaj pa se v Argu vlak in cesta več ne križata, tudi Kosmačev truck več ne čaka na romarje. Moderni avtobusi so udobni, veliko chicaških družin pa se itak pripelje na Brezje v svojih avtomobilih.

V Lemontu so očetje frančiškani čakali na nas. Večina romarjev je šla najprej v cerkev. Matere pa so imele prvi križ z nami, če so hotele, da gremo z njimi. Saj smo že silili proti staremu romarskemu domu, ki danes ne stoji več, kakor tudi ne stara lesena cerkvica s samostanom. To je zamenjalo v letu 1940. novo poslopje na hribu, ne spodaj pri cesti. Romarsko hišo pa je pred tremi leti nekdo kupil in jo prestavil na grič za samostan. Tako jo je spremenil, da se komaj pozna prvotna podoba, ki jo imam v spominu.

Seveda, romarski dom nas je mikal, saj tam smo dobili sodo. Mr. in Mrs. Kopal sta romarje gostoljubno sprejemala in jim postregla.

Zvonovi so zapeli, ljudje so se zbirali, duhovščina je prišla iz cerkvice. Dobro imam še pred očmi procesijo, ki se je začela viti po cesti mimo križa, ki so ga postavili prekmurski Slovenci in prenovljen stoji še danes. Zavila je mimo pokopališča, kjer počivajo frančiškanski patri in bratje, ki so v teku let omahnili v delu za procvit ameriških

Brezij. Med procesijo so romarji molili rožni venec in prepevali lepe Marijine pesmi. Obšli smo jezerce in se ustavili pri groti, kjer je bila sveta maša s pridigo. Otroci smo se čudili staršem, ki bi menda najraje kar ves dan ostali pri lurški votlini ali v cerkvi pred Marijo Pomagaj. Mi pa smo komaj čakali konca, saj veste, kakšni so otroci. Lačni smo bili in vedeli smo, da bomo šli--čim odide duhovščina in strežniki v samostan--na hrib na takozvani "picnic grounds", ki smo ga dobro poznali. Seveda izpred grote nismo mogli oditi prej, da smo vsi romarji zapeli našim staršem tak priljubljeno pesem: Oznanil je angel...

Popoldne smo se otroci raztepli po lemontski farmi. Vse smo prebrskali in pregledali. Še v hlev smo našli pot, dokler nas ni farmar spodil. Hiteli smo čez pašnik k sestram, pa se spet vrnili h groti in jezercu. No, povsod nas je bilo dovolj. Čebule p. Johna so imele menda še največ miru pred nami...

Popoldne je pozvonilo k petim litanijam, pri katerih sem bil, če me je le mama ujela. Zvečer pa so se chicaški romarji zopet zbrali pred romarsko cerkvičo, zlezli na truck ter se odpeljali domov. Lahko mi verjamete, da nas drugo jutro mamice niso mogle kar zlahka spraviti iz postelj...

To so moji otroški spomini na lemontska romanja. Vzbuja se mi vselej, kadar vidim otroke, ki se pode po naši samostanski farmi in jih ne morejo ugnati ne starši in ne naš farmar Lojze. "Ni še dolgo tega, ko sem bil sam tak," se smejem. Toda čas gre svojo pot. Mnogi teh malčkov so že otroci onih, s katerimi sem takrat "pobožno romal" na Ameriške Brezje.

Fr. Blaž ofm

Skupina slovenskih narodnih noš pred lemontsko Marijo Pomagaj

/Iz jubilejne slovesnosti na sobotni večer/

PO KRALJESTVU KRIŽA

Igralci basebilla iz Brooklyna so se z letalom vračali s tekme, ki so jo odigrali v St. Louisu. Med njimi je bil tudi znani katoliški igralec Gil Hodges. Bil je ravno petek, za kosilo pa so športnemu moštvu servirali okusne zrezke. Gil Hodges je gledal svoj kos, a se ga ni dotaknil. Njegovi prijatelji so ga začudeno gledali in ga silili, naj meso vsaj pokusi, ker je zares odlično.

"Koliko čevljev visoko letimo?" jih je Gil mirno vprašal.

"Okrog 20.000 čevljev," se je glasil odgovor začudenih tovarišev.

"Torej je Bog Sodnik blizu!" je dejal Gil, od sebe odrinil meso in naročil dvojno mero solate.

Pravi katoličan v vsakem primeru izvrši svoje verske dolžnosti.

Frančiškanski red je znan kot prvi misijonski red svete Cerkve. Tudi danes je v

misijonih zelo delaven, saj ima največ misijonarjev in oskrbuje 102 misijonov. To je ozemlje s 157 milijoni poganov in 11 milijoni katoličanov. Torej bo še velikodela.

Frančiškanski misijonarji oskrbujejo v misijonih 56 seminarjev in 6474 šol s 365500 gojenci. Dalje 158 sirotišnic in 83 domov za onemogle. Red oskrbuje 501 bolnišnic, med njimi 5 za gobave; 20000 bolnikom nudijo streho, 6 milijonom letno pa zdravniško pomoč.

Ali ni to lepo polje žrtvujoče ljubezni? A naši misijonarji bi dosegli mnogo več, če bi vsaj malo te ljubezni poznali vsi katoličani.

Nekemu francoskemu potniku, ki se je mudil v Ameriki, so dali nalogo, naj malo opiše značaj Amerikanca. Takole je napisal: "Dobrodušen človek, praktičen, podjeten, pa tudi zelo nedosleden. Vzemi pijačo, ki jo imenuje Amerikanec 'cocktail', pa imaš lepo primero za njegov značaj! V kozarec bo zлил žganja, da bo pijača močna, kot pravi. Nato prida žganju malo sode, da ne bo preveč žgala. Vzame limono, da pijača ugrižne, obenem pa natrosi vanjo sladkorja, da jo osladi. Pridene malo brinjevca, da bo pijača vroča, zatem pa vrže

v kozarec košček ledu, da stvar 'ohladi'... Nato dvigne kozarec in pravi: 'Tebi na zdravje!' Spije ga pa - sam..."

Primerica Francoza, ki naj bi opisala ameriški značaj. Ali drži, ali ne? - Prepustimo sodbo bralcu!

Zdaj pa vzemi to primero in jo prenesi na drugo polje! Kakšni so premnogi katoličani: V nedeljo versko močni, polni gorečnosti - druge dni v tednu mlačni kot topla soda. Pri službi božji sladki, a kisli v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Vroči, ko se trkajo po prsih: 'Katoličan sem!' Ko pa je treba malo potu in dela, je vsega konec: hladni so kot led. Pridigujejo o bratski ljubezni naprej in naprej, mislijo pa le vedno na to, kako bi ugodili svojemu samoljubju...

Če primerica 'cocktaila' za ameriški značaj šepa, ta druga prav gotovo ne.

Jugoslavija je ponudila Vatikanu, da izpusti nadškofa Stepinca, če takoj zapusti državo. Vatikan je seveda ponudbo odklonil, kakor jo je tudi jetnik sam. Če je zaprt ponedolžnem, naj ga izpuste brez pogojev!

Poznejša vest pravi, da bi morebiti Jugoslavija izpustila Stepinca tudi pod tem pogojem, če se odpove službi in

preživi ostala leta v kakem samostanu. Pod istim pogojem so nedavno izpustili pravoslavnega škofa Vojeslava Varnava Nastiča, ki je bil rojen v Gary, Ind.

Torej komunistično oblast le malo vest peče, seveda pa ji je težko priznati, da je bila Stepinčeva obsodba krivična. Ali pa ima pri tem svoje posebne namene ter bi rada svetu pokazala svojo "široko-grudnost". No, z njo ne bodo nikogar več ganili!

Sveti oče je dobil iz Amerike poseben dar: traktor. Darovali so mu ga delegati Združenih držav (National Catholic Rural Life Conference), ki so se udeležili prvega mednarodnega kmetijskega kongresa. Delegacija je osebno izročila traktor svetemu očetu pri Sv. Damasu. Seveda ni manjkalo fotografov in vidite sliko na srednji strani te številke. Papež je bil prav vesel ameriškega daru, kakršnega pač še ni dobil doslej noben sveti oče.

Družba Ferguson, ki je napravila traktor, pa je darovala k traktorju plug, koso in brano. Zdaj bo šlo delo na vatikanski farmi hitreje od rok.

Res zanimivo: s časom se spreminjajo tudi darila...

Ameriški prvak Max Conrad, ki je dosegel rekord v poletu

preko oceana z malim letalom, je dokazal, da je zares praktičen katoličan. Pred svojim poletom iz SanFrancisca v New York je hotel na vsak način zadostiti nedeljski dolžnosti in se udeležiti svete maše. Pa blizu letališča ni bilo katoliške cerkve, a slučajno niti na razpolago avtomobila. Junak zraka ni pomišljal. Odpravil se je peš trimilje daleč do najbližje cerkve, po sveti maši šele je s svojim ptičem nastopil zračno pot.

Toliko katoličanov pa ima cerkev pred nosom, a kar ne morejo končati z "resnimi" izgovori za svoje zamujanje ali opuščanje nedeljske službe božje. Še pol ure jim je preveč.

Konvencija katoliških mož v Washingtonu je izdala resolucijo, v kateri piše med drugim, da so v veliko primerih starši krivi in odgovorni za zločine svojih otrok. Tudi pametni in v bodočnost zaskrbljeni sodniki mladostnih zločincev so mnenja, da starši dandanes svojim otrokom vse preveč dovolijo. Tako jih sami uče slabih navad, ki se tolikokrat spremene v zločine. Bo le držalo, kar je trdil veliki ameriški vzgojitelj, ustanovitelj Boys Towna v Nebraska, Msgr. Flanagan: "Na svetu ni slabih otrok, otroci so vsi na-

MESEČNI
MOLITVENI
NAMEN

**ZA
ŠE VEČJO
GOREČNOST
KATOLIŠKE
AKCIJE**

ravno dobri. Pač pa so na svetu slabi starši in vzgojitelji, ki pokvarijo mladino..."

Kaj ni res, da vse to drži kot amen v oče-našu?

Lep običaj med ameriški katoličani je, da na praznik svete Monike, matere sv. Avguština, izberejo najzaslužnejšo katoliško mater. "Katoliška mati Amerike 1951." je rojena Japonka, Mrs. Terezija Matsudaira. Živi v župniji Kraljice mučencev v Seattle, Wash. Ima trinajst otrok, od katerih eden študira za duhovnika. Vsaki dan prejema mati sveto obhajilo kljub temu, da ji dela pri številni družini ne manjka. Katoliška žena najde pri vseh poslih čas za Boga.

ODMEV

LEMONTSKI

Dva velika romarska dneva sta za nami: jubilejna slavnost kronanja naše milostne podobe dne 1. julija, in pa dan Slovenske Ženske Zveze dne 15. julija. Zares lepa dneva. Drugega bomo opisali prihodnjič, kratek opis prvega pa je na koncu Odmevov. Sicer pa je bilo v naših časopisih toliko poročil, da je slovesnost gotovo znana tudi vsem onim, ki se je niso mogli udeležiti.

*

V Romarskem domu je ob romanjih toliko dela, zlasti v kuhinji. Preveč pridnih rok imamo, da bi vse imenovali. Zato kar vsem skupaj: Bog plačaj za vse delo in upamo, da nas tudi v bodoče ne boste pozabili!

*

Naj se tu iskreno zahvalimo vsem, ki so za

naš jubilej kronanja darovali za oltarno cvetje naše romarske cerkvice. V prvi vrsti seveda dekletom, ki so na svojo pobudo nabirale darove ter zbrale tako lepo vsoto. Imena darovalcev so objavljena na zadnji strani te številke. Kaki morebitni pomoti pri imenu ali daru naj darovalci oprostite! Vsem še enkrat: Bog plačaj!

*

Prisrčna zahvala tudi chicaškemu igralcem, ki so se tako žrtvovali in nam kljub kratkemu časupripravili za jubilejno slavnost sobotno predstavo na prostem. Enako zahvala vsem pevcem, zlasti pevovodji g. Vilku Kuntari, in pa gdč. Tašnerjevi ter njeni skupinici za lepo izvajanje deklamacije.

*

Romarje, ki hočejo na ameriških Brezjah

ostati več dni, torej žele stanovanje in hrano, lepo prosimo, da se javijo prej vsaj s kako dopisnico. Pišejo naj na naslov: Baraga Home
P. O. Box 608
Lemont, Ill.

Tako ne bo nepotrebnih zmešnjav, ki še tako pridejo prerade.

✠

Lemontski frančiskani izrekamo iskreno sožalje vsem svojcem pokojne lemontske romarice Mrs. Terezije Cvitkovich, ki je umrla v jolietški bolnišnici dne 15. julija.

Pokojna je kot predsednica podružnice SŽZ št. 64 (Kansas City, Kan.) pripeljala v Lemont na Zvezin dan skupino romark. Kljub odsvetovanju zdravnika in domačih se je odpravila na dolgo pot, češ: Saj grem k Mariji! Romarice so prispele z busom v petek (dne 13. julija) zvečer, kljub dolgi poti dobro razpoložene, toda med njimi gotovo najbolj Mrs. Cvitkovich. Kmalu po prihodu pa ji je postalo slabo, zdravnik je odredil takojšnji prevoz v bolnišnico, kjer je visokemu krvnemu pritisku sledila kap. Umrla je prevedena s svetimi zakramenti in tako končala svoje zemsko romanje k lemontski Mariji pri Materi božji v nebesih.

Draga pokojna naj v miru počiva!

Nekaterim romarjem je menda pri nas tako všeč, da so si že zdaj hoteli zagotoviti sobe za drugo leto. Vsaj tako se nam zdi, ker so vzeli sobne ključe s seboj.

No, upamo, da jih bodo poslali nazaj, čim jih dobe v svojih žepih. Saj razumemo hitrico, s katero se navadno odpravljajo na bus.

*

Tudi nekaj brisač je izginilo iz Romarskega doma za spomin. Te nesrečne hotelske navede prav nič ne 'lajkamo' pri nas, najmanj pa o. predstojnik, ki je brisače kupoval. Drugič naj bodo ti zbiratelji spominov zadovoljni s papirnato servieto.

*

P. Pij se je po dolgih mesecih zdrav vrnil iz

Arizone in je že pri delu v naši upravi. Kliče mo mu veselo dobrodošlico. Zdaj bo lahko sam negoval velik in bodeč kaktus, katerega nam je poslal pred meseci iz Arizone. Bomo videli, če bo kdaj sam za pokoro sedel nanj, kakor je tistikrat nam priporočal...

*

VEČNI POPOTNIK, brat Antonin, se že zopet odpravlja na pot. Ga že podplati srbijo in ne bo dolgo, ko bo trkal na vrata naših naročnikov v državah Kansas in pa Colorado. Zato zopet prosimo vse, naj ga ljubeznivo sprejmejo in mu pripravijo kaj novih naročnikov. Bog plačaj!

*

Zdaj pa o jubileju!

Nad dva tisoč ameriških Slovencev, starih in novih naseljencev, se je zbralo za prvo julijsko nedeljo na ameriških Brezjah, da proslavi srebrni jubilej kronanja lemontske milostne podoobe. Že v petek so prihajali, še več v soboto, v nedeljo pa je ves Marijin hrib oživel kot mravljišče. Avtomobili in avtobusi iz Minnesote, Ohia, Wisconsin... da ne omenim rojakov iz Chicaga in drugih okoliških mest. Mnogi, zlasti novi, so bili prvič pri nas in so obljubili, da bodo odslej vsako leto romali k Mariji Pomagaj, tako jim je bilo všeč.

Vse sobotno popoldne so romarji oblegali spovednice in se tako pripravili za resnično

Iz jubilejne slovesnosti v Lemontu: Popoldanski blagoslov z Najsvetejšim pred samostanom

slavje. Pobožnost pa se je pričela četrtek zvečer. Po govoru patra Atažaza je podelil blagoslov z Najsvetejšim p. Kazimir Zakrajšek, ki ima največ zaslug za ustanovitev ameriških Brezij. Nato se je iz cerkve razvila procesija s svečkami proti lurški votlini in med petjem litanij obkrožila naše Blejsko jezerce. Vrnila se je pred samostan, kjer se je pričela duhovna igra, delo K. Mauserja in p. Bazilija, idejo zanjo pa je dal p. Odilo. Vsi gledalci so sodelovali s petjem.

Predstavi je sledilo kresovanje, v Domu pa kino g. A. Grdina o kronanju.

Vstalo je krasno nedeljsko jutro. Cerkev je bila vse ure nabito polna. Ob sedmi uri je imel sveto mašo pater Kazimir in sicer za vse mrtve naročnike Ave Marije in dobrotnike Lemonta. V govoru je opisal Marijino borbo. Ob osmih je maševal za vse žrtve slovenskega naroda škof dr. G. Rožman. Ob pol enajstih pa so štirjeduhovniki dvignili milostno podobo. Razvila se je krasna procesija proti groti. Tam so sprejeli Marijo Pomagaj fantje v narodnih nošah, jo postavili nad votlino in stali vso sveto mašo ob njej kot častna straža. Zares lep prizor.

Slovesno sveto mašo za vse žive naročnike Ave Marije in vse dobrotnike ameriških Brezij je opravil pri votlini p. kom. Aleksander Urankar, slavnostni govor pa je imel g. škof. Za besede in njegov prihod med nas iskrena zahvala.

Marijina milostna podoba je ostala na hribu do pol treh, ko se je ob njej pričela popoldanska slovesnost. Dekle v spremstvu otrok je po deklamaciji simbolično kronala Marijo Pomagaj kot spomin na njeno kronanje pred petindvajsetimi leti. Nato pa so fantje v narodnih nošah dvignili milostno podobo. V veličastni procesiji je romala nazaj pred samostan, na oltar vrh stopnišča. Prevzvišeni je z Najsvetejšim blagoslovil množico, ki se je nato od Marije poslovila z romarsko pesmijo.

K slikam /od zgoraj navzdol/: Prenos milostne podobe k lurški votlini; med sveto mašo pri lurški votlini; popoldanska procesija se z Marijo vrača pred samostan; Marija blagoslavlja s svojim Sinom tisočglavo množico, zbrano pred samostanom.

Kraljica na zaveščku

HIBBING, Minn. - Pošilja Johana Skorshek: Tu pošiljam za list Ave Marija, ki me vsaki mesec razveseli s svojimi lepimi članki in slikami. Le kaj bi brez tega našega mesečnika, ki dela med nami toliko dobrega!

Naj se tu spomnim še moje drage sestre Jožefe Vesel, ki je umrla 1. maja 1949. in je zdaj že druga obletnica:

Ko angelska bo tromba pela združili spet se bomo vsi tam v blagem miru v dvorih božjih, pri naši ljubi Materi.

Zaradi prevelikega števila pisem je prišlo Vaše šele zdaj na vrsto. Oprostite, da ga nismo objavili ob obletnici smrti! - Urednik

CLEVELAND, Ohio - Piše Franc Kamin: Najprej Bog plačaj za drago nam Ave Marijo. Tako radi jo vsi prebiramo, stari in novi naseljenci.

Spomini na Marijino božjo pot v Lemontu se vedno vračajo. Kako lepo je na predragih ameriških Brezjah pri Mariji Pomagaj. Zunaj na deželi in v blaženem miru, kjer vse pripomore k zbranosti romarjev. Ko bi le mogel biti človek delj časa tam, da

bi se res duhovno prenovil! Lepo Marijino svetišče v oskrbi sinov svetega Frančiška, ki so že toliko dobrega storili za slovensko ljudstvo: kako prijetno se moli v njem. Marija, Kraljica Slovencev, deli obilne milosti in svojih otrok nikoli ne zapusti. - In kako veselo je gledati mlade frančiškanske klerike, ki o prostem času pripravljajo Romarski dom, ali pa delajo v parku okrog lurške votline. Vsi tako prijazni, vsi nasmejani. In prav tako vsi ostali frančiškani, ki si vzamejo čas za romarje.

Prilagam skromen dar za Vaše klerike.

ARCOLA, Sask, Kanada - Pošilja družina Cetinski: Prejela sem Vaš koledar in mesečnik Ave Marija. Zelo sem vesela lepega branja, saj tu nimamo nič slovenskega. Mi smo v tem kraju edina slovenska družina, drugi so sami Angleži. Ta nesrečna vojna nas je raztresla po vsem svetu in gotovo je naša največja težava v tem, da nimamo slovenskega duhovnika. Najbližja katoliška cerkev je od nas oddaljena enajst milj, duhovnik pa je Francoz. Pozimi smo bili ves čas brez maše, ker nismo mogli v avtom na dolgo pot. Preveč je bilo snega.

Živimo na farmi. Moj mož je tu že od leta 1928. Sin je prišel za njim leta 1948. kot begunec: komaj sedemnajst let star je moral bežati pred komunisti na Koroško, nato pa v Italijo, kjer je dobil zvezo z očetom.

Jaz sem prišla zadnja: pred šestimi meseci me je letalo prineslo srečno v novo domovino. Tako smo se vsi znašli skupaj in smo kar zadovoljni, saj smo v Jugoslaviji prestali dosti gorja. Bog nam daj zdravja in miru, ki si ga vsi tako želimo!

Pozdrav vsem bralcem!

CLEVELAND, Ohio - Piše Jožefina Kocin: Pa naj malo pokramljam na našem Zapečku, kako mi je Marija pomagala, ko sem prišla sem čez morje!

Bilo je leta 1913., ko se je ena mojih prijateljic odpravljala v Ameriko. Pa mi je rekla, naj grem z njo, da ne bo šla sama. A treba je bilo imeti nekaj denarja, jaz pa ga nisem imela. Pa mi je rekla: "Bo že kako, kar pojdiva!" In sva kupili karte za ladjo in prav po otroško brezskrbno šle od doma. V Bremenu sem morala dati za takso zadnje goldinarje in ko sem prišla v New York, nisem imela niti ficka. Kaj bo pa sedaj? Še nikoli nisem bila v takih srčnih bolečinah, kakor tistikrat. Rajši bi bila umrla, kakor pa da bi me poslali nazaj. Tista moja prijateljica pa me ni hotela nič več poznati, ko nisem imela denarja. Pa sem tako zaupno prosila

Marijo Pomagaj: "Če me je vse zapustilo, pa se Ti ozri name in mi pomagaj!" Vsi, s katerimi sem govorila, so rekli, da bom morala nazaj, saj sem bila brez denarja in tudi oči sem imela vse rdeče od vetra in od joka.

Pa nas postavijo v vrsto. Veliko nas je bilo. Pa pride ena ženska in nam pregleduje oči. In nariše križ na hrbet enemu dekletu, ki je stala pred mano. Ta se obrne k meni in mi pravi: "Lepo te prosim, brž mi zbriši križ in me reši!" Pa vzamem rutko iz torbice in malo poslinem. Res se mi posreči. "Do smrti ti bom hvaležna," je bilo vse veselo dekle. Jaz pa ji pravim: "Ti pa mene reši! Posodi mi deset ameriških dolarjev za ta čas, da pridemo na prosto!" Takoj mi jih da in bila sem rešena. Kar naenkrat se mi je odvalil kamen in prisrčno sem se zahvalila Mariji Pomagaj, da mi je pomagala priti v to lepo ameriško deželo.

Pozdravljam te, Mati nebeških višin, te kličem, jaz reva iz solznih dolin: Ave, Ave, zdrava Marija, mogočna nebeška Gospa, Kraljica si zemlje, neba! Ave, Ave Marija!

SAN FRANCISCO, Cal. - Piše Jakob Cesar: Pošiljam Vam naročnino za Vaš dragi list Ave Maria. Tako lepo berilo je v njem, da ga moram brati po trikrat ali štirikrat. Saj je mesec dolg in predno dobim novo številko, mi je že dolgčas po Ave Mariji. Le napišite nam vedno kaj zanimivega in poučnega!

OKLAHOMA CITY, Okla. - Pošilja Mr. John Bizal: Pošiljam Vam za naš dragi list Ave Marijo in pa za lučke. Mi v Ameriki smo srečni, da imamo lepo katoliško branje in tudi vse drugo, kar potrebujemo za življenje. V starem kraju je pa hudo. Posebno še sestram. Moja žena ima slepega brata v nekem domu v Metliki, kjer so

NAŠI POKOJNI NAROČNIKI

Mr. John PAZDERTZ, Milwaukee, Wis.
Mrs. Mary ZELKO, Euclid, Ohio
Anna DOLENC, No. Chicago, Ill.
Mrs. Margareta ČERNIČ, Chicago, Ill.
Jennie STEBLAY Farrell, Pa.
Mr. ZADNIK, Nellyville, Mo.
Mr. Frank MUSICK Sr., Kingsford, Mich.
Mr. Andrej POVIRK, Cecil, Pa.
Mrs. Anna PICELY, Cleveland, Ohio

Naj počivajo v miru!

na delu sestre. Prejela je od ene tole pismo, ki ga pošiljam v Zapeček. Mogoče bo še kdo kaj pomagal. Moja žena bo tej, a so še tri.

"To je prvo pismo, katerega boste prejeli iz daljnega kraja od mene revice, v katerem Vas ponižno prosim in upam, da moji prošnji ne boste odrekli. Že več let je minilo, kar ne dobimo in tudi kupiti ni nikjer blaga za našo obleko. Tu nosimo sestre črno obleko. Obleka se trga in krpamo jo, dokler imamo s čim. Zdaj pa smo res že čisto pri kraju in tudi krp ne bo več... Lepo bi Vas prosila za štiri metre črnega štofa ali pa navadnega črnega blaga. Vedno bom prosila ljubega Boga za božji blagoslov in sveta nebesa. - Tukaj smo štiri sestre in imamo veliko dela z ljudmi, pospravljamo jim, peremo, krpamo, ribamo... Ljuba gospa, še enkrat Vas ponižno prosim, ker vem, da ste dobra in ne boste odrekla moji prošnji". - Jurgec Suzana

Dom onemoglih št 1
Metlika, Jugoslavija

VIRGINIA, Minn. - Piše Mrs. M. Strukel: Bodite prisrčno pozdravljeni vsi oo. frančiškani na Vašem prelepem domu v Lemontu! Pred nekaj leti sem bila pri Vas in ne bom te-

ga obiska nikoli pozabila. Posebno kapelica naše preljube Marije Pomagaj mi je vščč: prav tako lepo se moli v njej, kakor v oni na starokrajskih Brezjah.

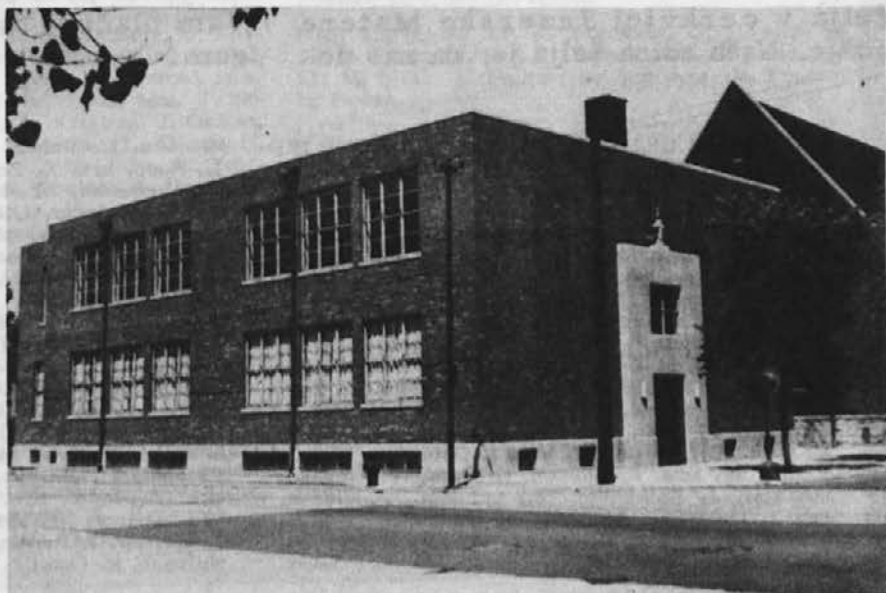
Bog Vam plačaj, ko ste se toliko trudili, da ste pozidali naše ameriške Brezje in nam čez morje pripeljali Marijo Pomagaj! In Bog Vam plačaj za mesečnik Ave Marija! Koliko lepega smo že brali v njem, kolikim je pomagal, da so ostali dobri ali pa se vrnili na pravo pot. Že 35 let sem naročena nanj, komaj ga čakam mesec za mesecem in kar prehitro je konec strani. Še enkrat: Bog Vam povrni!

WAGGA-WAGGA, Australia-Piše Angela Schatter: Najprej se Vam iz srca zahvalimo za že dve prejeti številki ljube nam Ave Marije ter Vas pozdravljamo iz daljne Avstralije.

Pošiljam Vam naš novi naslov, saj doslej je list prihajal na naš prvi naslov v novi domovini, v Camp Bathurst. Tam smo bili dva meseca v šotorih, kakor drugje delajole turisti. Po treh tednih so moške porazdelili na delo in ostale smo matere same z otroki. Nato smo se selili v Camp Urankvinti, kjer sem bila šest tednov s svojima hčerkama, dvanajstletno Rožo Marijo in osemletno An-

Slika predstavlja novo solo slovenske frančiškanske fare sv. Jurija v So. Chicagu, Ill. Dne 8. julija jo je slovesno blagoslovil chicaški kardinal Stritch.

Šola je velika in moderna ter v resničen ponos slovenski župniji. Vsa čast in zahvala p. komisarju, bivšemu župniku Sv. Jurija, Aleksandru Urankarju ofm, in sedanjemu župniku p. Bonaventuri Borgola ofm!

geliko. To taborišče je blizu mesta Wagga, kjer je škofijski sedež in je prišel eden g. duhovnikov k nam maševati. Vprašala sem ga, če bi bilo mogoče spraviti hčerki v kak samostan in res se je dobri gospod že v nekaj dneh pripeljal in nas vzel s seboj s sestram. Te so nas rešile taboriščnega življenja, ki smo ga že vse imele dovolj. Tisočkrat bodi Bog zahvaljen, da nas je tako hitro uslišal! Tu imamo lepo in veliko stanovanje, ki se s taboriščnimi barakami sploh ne da primerjati. Sestre imajo šolo in v njej čez sto gojenk. Težko nam je le to, da je mož na delu tako daleč. Le enkrat na mesec more iz daljnega Sidneya k nam na obisk.

V Avstralijo smo prispeli na Silvestrov dan 1950. Kar 1700 brezdomcev nas je bilo na ladji "Nelly", a bolj malo Slovencev. Če Vas zanima: Jaz sem doma iz Bleda, moj rojstni kraj pa je Blejski otok. Moj oče so bili štirideset let cerkovnik otoške cerkvice, kot mizar so pa delali čolne. Moj mož pa je bil za vrtnarja na blejskem kraljevem dvoru. Tu sva se spoznala in Marija Jezerska naju je združila. O, cel roman bi Vam lahko napisala o našem življenju, iz zadnjega časa v bolj žalostnem tonu. Samo to nam je od doma še ostalo, da v duhu pozvonimo vsak dan na zvonček želja v cerkvi Jezerske Matere božje. Naša edina želja je, da nas do-

Pet-dolarški klub

Janez OVSENIK, Cleveland, Ohio
Mr. & Mrs. A.R. BOHAR, Chicago, Ill. (\$ 10)
Mr. & Mrs. John TURNER, Chicago, Ill.
Neimenovani
Andrew TEKOVEC, Cleveland, Ohio
Mary in John PER, Cleveland, Ohio
Jakob MULEC, Cleveland, Ohio
Mary CIMPERMAN, Cleveland, Ohio
Slovenska Ženska Zveza,
minnesotske podružnice (\$30)

Baragovega doma

bri Bog pripelje spet nazaj v naš prekrasni planinski raj. Tako kratko življenje imamo ljudje, pa bi bilo lepo, če bi se med seboj ljubili...

TORONTO, Ont. Kanada - Piše Rudolf Šircelj: Po par letih mojega življenja v Kanadi mi je prišel slučajno v roke tudi Vaš list "Ave Maria". Kot Slovenec rad segam po časopisih in listih, ki so pisani v našem dragem materinskem jeziku. Seveda gledam na to, da so resnično katoliški. Zelo bom vesel, če bi mi mogli pošiljati "Ave Mario", ki se mi je na prvi pogled priljubila. Bog Vam plačaj! Naročnino kar prilagam.

DAROVALCI OLTARNEGA CVETJA OB PRILIKI JUBILEJA KRONANJA LEMONTSKE MARIJE POMAGAJ: Po \$10: Trinko Fam.;

Po \$5: Družina Turner, Mr. Mrs. L. Žefran; po \$3: Mr. Mrs. F. Gadl Sr., Chemazer Fam.; po \$2: Mr. Mrs. J. Stevens, Mr. Mrs. F. Patrick, Mr. Mrs. A. Kozel, Mr. Mrs. Max Omerzel, Mr. Mrs. A. Tomazin, po \$1.50: Mrs. M. Krapenc; po \$1: Mr. Ovnik, Mrs. Banich, Mr. M. Vauri, Mrs. M. Pappich, Mr. Mlakar, L. Telban, F. Vavpotič, S. Melissa, J. Prah, Mrs. Ziebert, Mrs. M. Vavpotič, Mrs. Kosmač, Mr. Mrs. Jerin, Mr. Mrs. M. Hajdenjak, Mrs. I. Bednaček, M. Vastalo, S. Kavčič, Mr. Mrs. M. Meden, Mr. Mrs. P. Coff, J. Cieblinski Mrs. S. Zalokar, Mr. Mrs. A. Bogolin, Mr. Mrs. J. Osterman, Mrs. J. Kozar, Mr. Mrs. A. Majcen, Mr. Mrs. A. Krapenc, Mr. Mrs. J. Železnikar Sr., Mr. Mrs. F. Widmar, Mr. J. Osterman, Mr. Mrs. J. Osterman, Mrs. R. Zaleq, Mr. Mrs. J. Stayer, Mr. Mrs. F. Kozjak Sr., Mr. Mrs. F. Becek, Mr. L. Jelenc, Mr. T. Pristov,

Mr. Mrs. M. Persa, Mr. Mrs. Zerdin, Mr. & Miss L. Rasp, Mrs. K. Zabčić, Mrs. Marovček, Mr. Mrs. V. Kremesec, Mr. Mrs. J. Petrovič, D. Banich, Mrs. M. Lončar, Lilsca Fam., Mr. Mrs. J. Gradeska, F. Machek, Mrs. Rom, Mr. Mrs. Pirc, Mr. Staudohar, Miss Dobršek, Mr. Zupan, Mr. Mrs. B. Erman, Mr. Mrs. M. Erman, Mr. Mrs. Fishinger, Mr. Mrs. Skvarča, M. Mavec, Mrs. Bučar, Mrs. Kuri, Mrs. M. Peterlin, Mrs. S. Kranjc, Mr. M. Kutin, M. Željko, F. Željko, J. Željko, J. Bizjak; po .75¢: Mr. Mrs. F. Mikdnik; po .70¢: Mr. Mrs. A. Asich; po .60¢: N. N., Mr. M. Novak; po .50¢: Mr. Soukal, Mr. Salmich, Mrs. Žumer, C. Wisnar, Mrs. R. Grill, A. Fortuna, Mr. M. Kavčič, Mrs. M. Polden, Mr. M. Srebernak, Mr. Mrs. J. Zeleznikar, Mrs. V. Strupeck, Mrs. A. Kozar, Mr. Mrs. Zupančič, Mrs. Brenčič, Buh, Stanovnik, Mr. Mrs. Tašnar, Mr. Mrs. Podlogar, Mr. Tajčman, Mr. Lužar, Mr. I. Remec, L. Remec; po .25¢: Miss J. Holozan, M. Geratič.

DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

ZA SVETE MAŠE-Po \$75: S. Kowalski, M. Gande; po \$45: M. Laken; po \$30: Mr. Mrs. A. Strnad; po \$29: A. Mlinarich; po \$15: F. Kness; po \$12: A. Novak; po \$11: T. Gorencic, Mrs. Modrich; po \$10: M. Hochevar, J. Ovsenik, A. Kutnar, F. Gliha, A. Vahcic, J. Povirk, I. Remec, M. Grzen, F. Kness, F. Tomsic, J. Trlep, Cimperman, Janson Fam., I. Kastelic, S. Vidmar; po \$9.50: J. Shircel; po \$9: R. Verbic, Mrs. Knafelj; po \$8: M. Feuce; po \$7: J. Beribak, H. Dolenc, K. Roberts; po \$6: F. Prelog, A. Tomsic, M. Sfiligoj, A. Grajzar, N. N., M. Vastalo, L. Zavrnick, Mrs. J. Yarc, Mrs. D. Povsic, A. Kucic, Mrs. L. Koller; po \$5: F. Gliha, Mrs. Rangus, P. Brojan, J. Skrabe, P. Cucnik, A. Marinshek, F. Gliha, Mrs. Jakulin, F. Orazem, F. Jalovec, A. Ponikvar, M. Sivic, M. Hudolin, J. O'korn, F. Cerar, F. Snyder, A. Zadnik, M. Zelko, L. Kolman, M. Toporis, M. Ratne, A. Zorko, J. Petrovcic, J. Novak, A. Rupar, S. Dolgan, M. Shircel, A. Habjan, T. Ellis, M. Nemanich, N. N., F. Pevsic, J. Tomc, J.&M. Per, R. Skufca, M. Grum, Mrs. Gorjanc, Mr. Mrs. Potocky, Mrs. Chos, Mr. L. Fisher, J. Ellis, A. Ellis, M. Benedict, M. Kremesec, A. Filigoj, Miss J. Mulec, J. Mulec, H. Kuntar, A. Pozar, Druz, Mozic, R. Govekar, Z. Karlinger, M. Lavtizar; po \$4: A. Pavlesich, Mr. Mrs. Majkebaner, A. Pucic, A. Blankovich, M. Zajc, N. N., A. Charnick, A. Cvar, Mrs. T. Prost, Mrs. Planinsek, J. Mihelich, A. Urbana, A. Drocl, Mrs. Chemazar, A. A. Zupancic, J. Boha; po \$3: A. Medved, Mrs. M. Lipnos, Mr. Zorman, Mr. Poljak, Mrs. Plautz, R. Vidic, A. Valencic, J. Sternad, F. Jarc, J. Golobic, A. Rangus, Mrs. T. Zlogar, J. Stefec, Pristavec Fam., Mrs. M. Koporc, A. M. Povsek, L. Fon, F. Lupšina, A. L. Bole, F. Zakrajsek, J. Kerzic, B. Strahan, M. Sivic, J. Videtich, A. Verbojs, A. Somrak; po \$2.50: H. Golcnik; po \$2: A. Jesenko, I. Zupin, T. Gorencic, J. Avsec, M. Hochevar, I. Terskan, V. Pogacnik, H. Veber, J. Sladich, A. Tekavec, A. Ban, J. Bergles, F. Hodnik, K. Hocevar, Mrs. L. Kalan, A. Belkos, Mrs. F. Krall, J. Zelko, M. Zonta, J. Nemanich, J. Leksan, J. Cerar, Mrs. Zivelic, A. Kolenc, J. Perushek, M. Drgan, H. Swegel, J. S. J. Voje, P. Intihar, L. Staut, F. Halas, J. Rejc, F. Kuhar, Mrs. Zagna, A. Perko, M. Rangus, J. Pauc, J. Mojstrovic, Mrs. Muhic, Mrs. Cepon, Fam. Oberstar, Mr. Arko, C. Kausic, M. Niemi, M. Kirk, D. Gosak, M. Gradodolnik, F. Dolinar, M. Kaucic, J. Gorencic, K. Grahek, Mrs. Kammikar, Miss Talaska, N. N., Mr. Dolenc, M. Povirk, F. Orazem, U. Lovko, M. Jugovich, F. Vende, A. Andreasic, A. Cof, Mrs. Kolenko, Mr. Mrs. A. Strnad, M. Shircel, Mrs. M. Tezak, Mrs. & Miss M. Jeric, Mr. Mrs. J. Strnad, Mr. Mrs. M. Jacopic, A. Kristan, J. Okicki, A. Drolc, R. Zeleznikar, M. Hoge, J. Resek, F. Muha, M. Lovsh, J. Kocin, M. Wretchko, L. Zavrnick, M. Ambroz, M. Turk, A. Rasich, A. Drolc, M. Betchie, F. Horvat, M. Tavcar, F. Kastigar, R. N. A. 453, J. Silvica, Mrs. Perko; po \$1.50: P. Podgornik, A. Barbis; po \$1: A. Kauzlarich, F. Terlep, A. Sintich, J. Setina, Mr. Mrs. K. Stevenson, F. Jancigar, L. Galonta, J. Barrett, Mrs. A. Kness, K. Malarich, F. Muhich, T. Hren, J. Resek, J. Pintar, N. N., J. Pelhan, M. Kovach, F. Terlep, A. Ferkulj, M. Vaupotic, Mrs. Seppek, F. Novak, J. Brodnik, Mrs. J. Perkovic, Miss Jerin, R. Krol, J. Okorn, J. Crehovic, L. Debeljak, Mrs. J. M. Resnic, J. Bericic, J. Strnad, M. McGovern, J. Pehar, Mrs. Svetich, A. Punca, Mr. Mrs. Setina, R. Pasdertz, Mrs. Gary, R. Kotar, A. Arko, J. Horvat, M. Nedelko, Mrs. J. Kostar Jr., J. Dolenc, A. Jerman, U. Smrke, A. Lokanc, G. Celesnik, H. Erchul, J. Volanctovich, Mrs. Krzisnik, A. Pal-

cher, A. Hochevar, T. Karger, R. Blatnik, J. Pintar.

ZA LUČKE-Po \$7: Mrs. J. Petrincic; po \$5: Mrs. M. Bacher, M. Rahne, A. Stopar, M. Jamnik, J. Skrabe; po \$4: H. Dolenc; po \$3: M. Turk, Mrs. M. Zunic, F. Vende; po \$2.75: R. Zeleznikar; po \$2.50: J. Shircel, T. Brojan; po \$2: K. Jaksic, H. Pernus, F. Snyder, F. Zakrajsek, U. Ambrose, J. Kerzic, A. Zorko, J. Petrovcic, A. Trlep, M. Mihaljevic, F. Okicki, M. Skalar, Mrs. Krzisnik, Mrs. Stimetz, Mrs. M. Lipnos, V. Pogacnik; po \$1.50: J. Vidovol; po \$1.25: A. Sintich; po \$1: A. Ferencak, M. Tavcar, M. Ambroz, A. Hudales, S. Slejko, L. Voncina, J. Ferlan, F. Kastigar, J. Erlach, N. Ladstatter, A. Brodnik, N. N., M. Wretchko, A. Drolc, M. Miklavcic, M. Volkar, A. Juratovec, A. Voje, J. Resek, J. Hocevar, Cetinski Fam., M. Krance, Mrs. L. Dragovan, F. Kovacic, F. Gruden, A. Andreasic, P. Jelar, M. Sivic, A. Verbojs, L. Sraj, U. Lovko, Mrs. Planinsek, M. Kovach, B. Ancel, J. Pehar, J. Horvat, Mr. Mrs. Majkebaner, A. Blankovich, M. Papish, J. Potocky, A. Potocky, A. Mieckrew, J. Miecklew, C. Papish, J. Martincic, Mrs. Pajk, Mr. Arko, Gostic Fam., J. Terlep, A. Jerman, M. Feuce, Mr. Mrs. J. Petrincic, K. Hocevar, Mrs. L. Kalan, Mrs. Perko, Mrs. G. V. Collier, Mrs. T. Prost, Mrs. M. Pucel, Mrs. Mozic, A. Palcher, R. Blatnik, Mrs. Skrabe; po 75¢: Mrs. Kunovar; po 50¢: M. Loprich, F. Horvat, J. Novak, G. Kirn, A. Belkos, H. Erchul, N. N., T. Kerkoach, A. Gole, F. Hodnik, F. Terskan, Marincic, T. Karger; po 24¢: M. Madic; po 21¢: C. Rusich.

DAR ZA CESTO--: Po \$200: Zveza Slov. Oltarnih drustev iz Clevelanda; po \$21.25: Romarice iz Pittsburga SZZ; po \$10: M. Knauss; po \$5: Mr. J. Per, Mr. Mrs. J. Turner, N. N., S. Jurcic, Mr. J. Hananen, Mrs. A. Mozina, Mr. Mrs. S. Zabcic, Mrs. T. Prost, Mrs. T. Mozic, Mrs. F. Jalovec, J. Turk, Mrs. A. Bajt, M. Vidmar, Mr. Mrs. M. Smole, Mrs. F. Krnz, M. Filipovic, F. Zbacnik, L. Staut; po \$3: J. Kenik, C. Marolt, Mr. J. Perushek; po \$2.50: V. Kmetic; po \$2: F. Kokal, M. Mervar, F. Urh, A. Lokavc, Mrs. F. Petric, A. Palcher, J. Mozina, A. Nemgar, M. Hraster, A. Blankovich, Miss J. Zeljko, M. Shircel; po \$1.50: A. Strukelj; po \$1: A. Glatz, F. Petelin, M. Marsic, M. Hocevar, J. Prazen, A. Jakic, T. Kovacic, M. Krautz, J. Kersman, A. Kelenc; po .50¢: J. Prazen.

DAR LISTU-Po \$5: A. Ponikvar, G. Ho zjan; po \$2: M. Sivic, Mr. Mrs. J. Turner, Mrs. G. Bokal; po \$1: M. Sivic, J. Pelhan; po 50¢: Mrs. M. Koporc, H. Resek.

DAR ZA SEMENIŠČE IN DRUGO-Po \$10: P. Cucnik, J. Pauc; po \$7: Zenske iz Ely, Minn.; po \$6: A. Cvar; po \$5: F. Cerar, Mrs. J. Bregar, L. Kolman, N.N., F. Kosir, R. Kaplan, M. Zonta, F. A. Kolman; po \$3: C. Sturm, A. Trlep; po \$2: F. Kastigar, A. Trlep, A. Oratch, U. Lovko, A. Kolenc, M. Knauss; po \$1: A. Brodnik, A. Zupancic, N. N., J. Blodnik, J. Nemanich, A. Filigoj, M. Sivic, A. Ban, J. Bucar; po 50¢: M. Virant, J. Novak, A. Jerman.

DAR ZA ŠTUDENTE-- Po \$25: Mrs. J. Jevnik.

ZA BARAGOVO ZVEZO-Po \$3: M. Krance; po \$2: A. Mozina; po \$1: Rev. J. F. Whealon.

ZA APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA-Po \$20: A. Drolc; po \$10: J.O'korn, M.Zagar, J.Hocevar, E. Musich, L.Rozman, Mr.Mrs.J.Estock, L.Raddell, J.Povirk, A.Mozina, J.&M.Per, J.Lehamernik.

